

Vlaams
Parlement

stuk **1428** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 12 januari 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende diverse bepalingen inzake energie

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 19 september 2011	19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Minaraad.....	29
Voorontwerp van decreet d.d. 28 oktober 2011	33
Advies van de Raad van State	43
Ontwerp van decreet	53

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Inleiding

Traditioneel werd de distributie van elektriciteit beschouwd als een aangelegenheid van gemeentelijk belang. Reeds vóór de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening verzorgden de gemeenten de distributie van elektrische energie aan bedrijven en gezinnen. Men deed hiertoe beroep op het decreet van 14 december 1789 houdende oprichting van de municipaliteiten en op de wetten van 16 en 24 augustus 1790 op de rechterlijke organisatie. Via de algemene politie van veiligheid werd aan de gemeenten de specifieke opdracht toegekend te zorgen voor de verlichting van straten, openbare plaatsen en wegen op het gemeentelijk grondgebied. Om deze (veiligheids)verlichting te kunnen realiseren, moesten leidingen worden aangelegd.

Vrij snel konden ook privépersonen gebruikmaken van de bestaande leidingeninfrastructuur. De gemeenten baseerden zich op het artikel 117 van de Nieuwe Gemeentewet dat stelde dat de gemeenteraad alles regelt wat van gemeentelijk belang is. De kwalificatie van openbare politie liet de gemeente toe leidingen aan te leggen op alle openbare wegen en pleinen van haar grondgebied.

De principiële gemeentelijke bevoegdheid werd bevestigd in de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening. Volgens artikel 8 van deze wet mag elke gemeente of vereniging van gemeenten aan een particulier of aan een vennootschap de voorziening van elektrische energie in vergunning geven. Het stichten van een vereniging van gemeenten voor het verlenen van een vergunning werd onderworpen aan de formaliteiten voorgeschreven bij de wet van 1 maart 1922 op de intercommunale verenigingen. De particulier of de vennootschap die de elektriciteit levert, is gebonden aan dezelfde voorwaarden als deze voorzien voor de gemeentebedrijven. De oprichting van deze gemeentebedrijven werd voorzien in artikel 5 van de wet van 10 maart 1925. De wet van 1925 voorziet verder in een aantal voorrechten voor de netbeheerder met betrekking tot overspanningen, boomkap enzovoort.

Ten gevolge van de regionalisering van energiebevoegdheden zijn de gewesten onder andere bevoegd geworden voor de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk aan 70.000 volt. Het Vlaamse Gewest had de uitvoering van deze bevoegdheden geregeld in het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000¹. Door deze regelingen waren verschillende van de bepalingen uit de wet van 1925 overbodig geworden of zelfs impliciet opgeheven. Andere bepalingen zijn dan weer dringend toe aan enerzijds modernisering en anderzijds aanpassing aan de veranderde juridische toestand. Het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000 voorzag dan ook in de opheffing van de wet van 10 maart 1925 doch deze opheffingsbepaling is nooit in werking getreden².

In het kader van de vereenvoudiging van de gewestelijke energieregelgeving werden de decretale bepalingen op het vlak van energie gecoördineerd in het Energiedecreet van 8 mei 2009³. Op 7 juli 2009 werd dit Energiedecreet van 8 mei 2009 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. In dit decreet werden de bestaande energieregerelateerde decreten (het Elektriciteitsdecreet, het Aardgasdecreet⁴, het Oprichtingsdecreet VREG⁵, het

¹ Decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

² Ook het Waalse Gewest verkeert in hetzelfde geval: het nog niet in werking getreden artikel 62 van het Waalse Elektriciteitsdecreet van 12 april 2001 bepaalt de opheffing van de wet van 10 maart 1925.

³ Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid.

⁴ Decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt.

⁵ Decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt.

REG-decreet⁶, het EPB-decreet⁷ en het decreet Minimale Levering⁸) geïntegreerd in één decreettekst. Dit coördinatiedecreet is met ingang van 1 januari 2011 in werking getreden. Ook dit Energiedecreet voorzag in een bepaling houdende de opheffing van de wet van 10 maart 1925, doch ook deze bepaling is tot nu nog niet in werking getreden.

II. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk I. Algemene bepaling

Artikel 1

Onontbeerlijk voor een goed begrip van het voorliggende ontwerp, is kennis van de bevoegdheidsverdeling in België betreffende het energiebeleid.

De bevoegdheid aangaande energie is in België verdeeld tussen de federale overheid en de gewesten en is vastgelegd in artikel 6, §1, VII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (de ‘BWHI’), zoals gewijzigd door artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1988.

Met de bijzondere wet van 8 augustus 1980 werden de eerste stappen gezet naar een autonoom gewestelijk energiebeleid. Voor wat het energiebeleid betreft, was de regeling die voorzien werd in 1980 echter gekenmerkt door een verregaande beperking van de gewestelijke bevoegdheden. Met de verschillende oliecrisissen in het achterhoofd wenste de federale overheid de absolute controle te behouden op het energiebeleid in heel het land. Gewestelijke tussenkomst kon enkel in zeer beperkte domeinen die geen invloed hadden op de globale energievoorziening. Deze bekommernis werd vertaald in een bevoegdheidsverdeling inzake energie die voorzien was van tal van uitzonderingen. De opsomming uit de bijzondere wet, gaf, wat de federale bevoegdheden betrof, immers enkel een aantal voorbeelden betreffende materies waarvoor de gewesten niet bevoegd waren. Dit hield in dat de federale overheid de draagwijdte van de gewestelijke bevoegdheden kon beperken door het begrip ‘technisch en economisch ondeelbaar’ breed te interpreteren.

De bijzondere wet van 8 augustus 1988 herformuleerde de gewestelijke energiebevoegdheden grondig. De belangrijkste wijziging in de gewestelijke bevoegdheden vond plaats met betrekking tot de uitzonderingen erop. Door een aanpassing in de tekst aan te brengen, werd de aard van de federale bevoegdheid fundamenteel veranderd en ingeperkt. Daar waar voordien zowel de bevoegdheden van de gewesten als van de federale overheid onbepaald waren, behoudt enkel de gewestelijke overheid een algemene omschrijving van haar bevoegdheden inzake het energiebeleid. De federale bevoegdheden worden duidelijk omschreven en beperkt tot de elementen voorzien in de opsomming.

De oorspronkelijke tekst liet, door een niet-limitatieve opsomming van de uitzonderingen, heel wat ruimte tot discussie met betrekking tot de juiste interpretatie van de begrippen ondeelbaarheid en gelijke behandeling. Met de wijziging in 1988 heeft de bijzondere wetgever de open bepaling met betrekking tot de federale bevoegdheden verder gespecificeerd. Het is voortaan de bijzondere wet zelf die limitatief de bevoegdheden gaat opsommen. Door deze opsomming wordt meteen ook de juridische relevantie van het begrip ‘aangelegenheden waarvan de technische en economische ondeelbaarheid en gelijke behandeling op nationaal vlak behoeven’ beperkend omschreven. Daar waar dit begrip

⁶ Decreet van 2 april 2004 tot vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in het Vlaamse Gewest door het bevorderen van het rationeel energiegebruik, het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en de toepassing van flexibiliteitsmechanismen uit het Protocol van Kyoto.

⁷ Decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat voor gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet.

⁸ Decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water.

een autonome bevoegdheidsverdelende functie had, die op zich federaal ingrijpen kon verantwoorden, is de juridische relevantie ervan veranderd. In de huidige wettelijke context is dit begrip een aanduiding voor de wijze waarop de opgesomde federale bevoegdheden moeten geïnterpreteerd worden. Federaal ingrijpen in gewestelijke aangelegenheden is voortaan enkel mogelijk wanneer het kadert in één van de vier voorbehouden bevoegdheidsdomeinen die als technisch en economisch ondeelbaar worden bestempeld. Bij onduidelijkheid met betrekking tot de interpretatie van de opgesomde begrippen die als technisch en economisch ondeelbaar worden beschouwd, moet bijgevolg worden teruggegrepen naar de noodzaak van gelijke behandeling op nationaal vlak. De limitatieve opsomming van de uitzonderingen moet dan ook steeds strikt worden geïnterpreteerd⁹ ¹⁰. Uit de adviespraktijk van de Raad van State blijkt dan ook dat de gewesten, behoudens uitzonderingen, principieel bevoegd zijn voor het energiebeleid¹¹.

De gewestelijke energiebevoegdheden worden in de huidige versie van artikel 6, §1, VII, als volgt omschreven:

De gewestelijke aspecten van de energie, en in ieder geval:

- “a) de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de spanning lager is of gelijk aan 70.000 volt;
- b) de openbare gasdistributie;
- c) de aanwending van mijn gas en van gas afkomstig van hoogovens;
- d) de netten van warmtevoorziening op afstand;
- e) de valorisatie van steenbergen;
- f) de nieuwe energiebronnen, met uitzondering van deze die verband houden met de kernenergie;
- g) de terugwinning van energie door de nijverheid en andere gebruikers;
- h) het rationeel energiegebruik.”.

De federale overheid is echter bevoegd voor de aangelegenheden die “wegens hun technische en economische ondeelbaarheid een gelijke behandeling op nationaal vlak behoeven, te weten:

- a) het nationaal uitrustingsprogramma in de elektriciteitssector;
- b) de kernbrandstofcyclus;
- c) de grote infrastructuur voor de stockering, het vervoer en de productie van energie;
- d) de tarieven.”.

Samengevat kan men stellen dat de gewesten bevoegd zijn voor de distributie en het vervoer van elektriciteit via netten met een spanning van maximaal 70 kilovolt, de distributie van aardgas, de milieuvriendelijke energie en meer bepaald energie uit hernieuwbare energiebronnen en warmte-krachtkoppeling en het rationeel energiegebruik. De federale overheid is bevoegd voor de elektriciteits- en aardgastarieven en -prijzen, het sociaal tarief, het vervoer van elektriciteit via netten met een spanning van meer dan 70 kilovolt, de opslag en vervoer van aardgas, de productie van elektriciteit uit de fossiele energiebronnen en kernenergie.

Dit decreet regelt tevens een gemeenschapsaangelegenheid doordat het, ofschoon het louter een verwijzing naar energieregelgeving (gewestmaterie) in de wet van 29 mei 1959 corrigeert, dit een wet betreft die betrekking heeft op een onderwijsmaterie.

⁹ *Parl. St. Senaat*, B.Z., 1988, nr. 405/2, 111.

¹⁰ F. DEWAELE, “De ondersteuning van hernieuwbare energie in het Vlaamse Gewest: het groenestroom-certificatensysteem”, *TMR* November 2006/5, 511-513; K. DEKETELAERE (ed.), *Handboek Milieu- en Energierecht*, Brugge, die Keure, 2006, 357-366; L. DERIDDER, *Handboek gas- en elektriciteitsliberalisering*, Antwerpen, Intersentia, 2003, 132-136.

¹¹ R.v.St., afd. wetg., 13 juni 1996, *Parl. St. Kamer* 1996-97, nr. 832/1.

Hoofdstuk II. Wijzigingen aan de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 2 en 3

Artikel 2 en 3 bevatten aanpassingen van verwijzingen naar het EPB-decreet van 22 december 2006 in de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving die noodzakelijk zijn geworden door de inwerkingtreding op 1 januari 2011 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Het EPB-decreet werd immers geïntegreerd in en opgeheven door het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Hoofdstuk III. Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Artikel 4

In het ontwerp werd dan ook een bepaling toegevoegd die artikel 591 van het Gerechtelijk Wetboek van 16 oktober 1967 (op grond van de theorie van de impliciete bevoegdheden, zoals bedoeld in artikel 10 van de BWHI) wijzigt en waarbij de vrederechter de bevoegdheid gegeven wordt om ongeacht het bedrag, kennis te nemen van geschillen betreffende de door dit decreet ingestelde erfdiensbaarheden en van de vorderingen inzake vergoeding van het nadeel veroorzaakt door de erfdiensbaarheden en de verplaatsingsregeling.

Door een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden kunnen de gewesten ingrijpen op federale bevoegdheden mits voldaan is aan drie cumulatieve voorwaarden: de federale aangelegenheid kan slechts betreden worden wanneer dat (1) noodzakelijk is om de eigen bevoegdheden uit te oefenen; (2) de toepassing van de impliciete bevoegdheden mag maar een marginale weerslag hebben op de federale bevoegdheid; (3) de materie moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling.

Gebruikmaken van de impliciete bevoegdheden kan alleen in aangelegenheden die zich lenen tot een gedifferentieerde regeling. Als het integendeel om een aangelegenheid gaat die een uniforme aanpak vergt, is toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen uitgesloten. De aard van de zaak kan een eenvormige regeling noodzaken. Sedert 1988 heeft de bijzondere wetgever de energiebevoegdheden toegewezen aan de gewesten, behoudens de in de bijzondere wet tot hervorming der instellingen expliciet bepaalde uitzonderingen. De distributie van elektriciteit wordt echter als een exclusieve gewestbevoegdheid aangemerkt. Het is daarom niet meer dan logisch dat de gewesten de overtredingen van de inzake energie geldende decreten en besluiten op gepaste wijze administratiefrechtelijk mogen sanctioneren. De aard van de aan de gewesten toegewezen bevoegdheden laat precies een regeling toe die voor differentiatie vatbaar is: het komt de gewestelijke decreetgever toe te bepalen welke verplichtingen er in casu gelden.

Gelet op de aard van deze erfdiensbaarheden is het van belang dat er snel een uitspraak over geschillen hieromtrent wordt gedaan. Anders komt een taak van algemeen belang (de goede werking van de distributie) potentieel in het gedrang. Daarom is de vrederechter het meest geschikte forum om uitspraak te doen over dergelijke geschillen. De ingreep is dan ook noodzakelijk.

Er wordt enkel bepaald dat de vrederechter bevoegd is kennis te nemen van dergelijke geschillen. Aan de te volgen gerechtelijke procedures enzovoort, wordt voorts niet geraakt. De toepassing van de impliciete bevoegdheden heeft dan ook maar een marginale weerslag op de federale bevoegdheid ter zake.

Dit leidt tot de conclusie dat de toewijzing van de bevoegdheid kennis te nemen van dergelijke geschillen volkomen beantwoordt aan de vereisten inzake de impliciete

bevoegdheden, zoals bepaald door artikel 10 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen. De bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever wordt hierdoor bevestigd.

Hoofdstuk IV. Wijzigingen aan het Energiedecreet van 8 mei 2009

Artikel 5

In artikel 1.1.3, 83°, wordt, gelet op de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, in de definitie van ‘melding’ de bestaande verwijzing aangepast.

Ten einde verwarring te vermijden tussen de verschillende organen die elk specifieke vergunningen afleveren, wordt er een nieuwe definitie ingevoegd betreffende ‘vergunningverlenend bestuursorgaan’. Met deze term wordt specifiek het orgaan bedoeld dat de stedenbouwkundige vergunning aflevert.

Artikel 1.1.3, 130°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bevat de definitie van het Vlaams Energieagentschap. Het oprichtingsbesluit van dit intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, waarnaar in de definitie wordt verwezen, werd echter geïntegreerd in het Energiebesluit van 19 november 2010. De definitie wordt hieraan thans aangepast.

Artikel 6 en 7

Deze artikelen voorzien onder andere in de integratie in het Energiedecreet evenals in de modernisering van een aantal voorrechten waarover de elektriciteitsdistributienetbeheerder op grond van de bepalingen van de wet van 10 maart 1925 beschikte. Deze rechten worden nu ook uitgebreid tot de aardgasdistributienetbeheerders. De voornaamste regelingen betreffen:

1. Erfdienstbaarheden

De netbeheerders hebben als wettelijke erfdienstbaarheid het recht:

- 1° op blijvende wijze steunen, ankers en de bijhorende uitrustingen aan te brengen voor bovengrondse elektrische lijnen, aan de buitenzijde van de muren en gevels die uitgeven op de openbare weg;
- 2° elektrische lijnen boven de private eigendommen te laten doorgaan zonder vasthechting noch aanraking;
- 3° en 4° wortels in te korten of boomtakken af te hakken die te dicht bij de boven- of ondergrondse elektrische lijnen of aardgasleidingen komen en die kortsluitingen in de elektrische lijn of schade aan de lijn of leiding zouden kunnen veroorzaken.

Deze bevoegdheid bestond ook al op grond van de wet van 10 maart 1925. Nieuw is echter dat deze netbeheerders thans ook de bevoegdheid krijgen om wortels in te korten en dat deze bevoegdheid ook voor de aardgasdistributienetbeheerders wordt voorzien. Een andere nieuwigheid is dat men ook kan overgaan tot het rooien van de aanwezige bomen en beplantingen indien dit om veiligheidsredenen noodzakelijk is. Van dit laatste recht kan echter slechts in ondergeschikte orde gebruik worden gemaakt: enkel indien het afhakken of inkorten onvoldoende soelaas brengt om een veilige toestand te garanderen mag dit worden uitgeoefend. Dit laatste betreft een feitenkwestie.

Het recht, bedoeld in 3° en 4° heeft echter uitsluitend betrekking op werken ter instandhouding of vrijwaring van infrastructuur en kan niet worden gebruikt in het kader van de aanleg van nieuwe lijnen of leidingen. Het vellen van bomen, ontbossen enzovoort, in het kader van de aanleg van nieuwe infrastructuur zal dan ook deel uitmaken van de vergunningsprocedures voor de aanleg van dergelijke infrastructuur.

2. Procedure

Behoudens de hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, wordt het recht wortels in te korten of boomtakken af te hakken en het recht te rooien afhankelijk gesteld van de expliciete weigering van de eigenaar om zelf binnen redelijke termijn te kappen, in te korten of te rooien, of van het feit dat bedoelde eigenaar of desgevallend de pachter, domeinbeheerder, huurder of een andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed gedurende een maand het desbetreffend verzoek van de netbeheerder zonder gevolg heeft gelaten. Ten einde de verstoring van het eigendomsrecht van de eigenaar te beperken moet hem dan ook de kans worden geboden eerst zelf in te staan voor het opruimen van deze takken, wortels en beplantingen. Dit houdt dan ook in dat de netbeheerder voorafgaandelijk overleg moet aangaan met bedoelde eigenaar of desgevallend met de pachter, domeinbeheerder, huurder of een andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed (dit omvat tevens die gevallen waar de eigenaar het beheer van het onroerend goed heeft opgedragen aan een derde). Wat een redelijke termijn is zal echter geval per geval moeten worden bekeken, doch een termijn van twee maanden zal in de meeste gevallen hiervoor als billijk kunnen worden beschouwd.

Wanneer de eigenaar op dit verzoek niet ingaat, dan kan de netbeheerder zelf overgaan tot het inkorten, afhakken of rooien op kosten van de eigenaar.

Behoudens de hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, mogen alle als erfdienstbaarheden bedoelde werken slechts aanvangen na rechtstreekse voorafgaandelijke kennisgeving via aangetekend schrijven aan de belanghebbende eigenaars, huurders, pachters, domeinbeheerders en iedere andere houder van wat een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed (bijvoorbeeld de opstalhouder). Deze kennisgeving vindt minstens twee maanden voor de geplande start van de werken plaats.

Het is echter logisch dat wanneer de veiligheid daadwerkelijk in het gedrang komt het volgen van deze procedure niet kan worden gerechtvaardigd. In dit geval kan de netbeheerder in kwestie direct overgaan tot het opruimen van de bedreiging. Wanneer de netbeheerder in dit geval zelf overgaat tot het afhakken, inkorten of rooien wegens hoogdringendheid, dan is het maar billijk dat dit op diens kosten zal gebeuren. Een voorbeeld van wat met een imminente bedreiging van de veiligheid wordt bedoeld is als bijvoorbeeld omwille van een storm takken of bomen dreigen te vallen op elektriciteitslijnen en het dan ook cruciaal is dat deze worden weggehaald ten einde groter onheil te vermijden. Ofschoon dit een feitenkwestie betreft, zal deze mogelijkheid toch beperkend worden toegepast.

Dit principe is grotendeels overgenomen uit artikel 14 van de wet van 10 maart 1925 en de hieraan gekoppelde uitvoeringspraktijk van de netbeheerders. Er wordt gekozen om de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht/domeinbeheerder te laten instaan voor deze kosten omdat dergelijke maatregelen immers het betreden van een eigendom (erf, tuin enzovoort) inhouden en dan ook een grotere hinder en verstoring van het genot van het goed veroorzaakt dan de erfdienstbaarheid uit artikel 4.1.23, §1, 1° en 2°. Daarom moet de netbeheerder de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht/domeinbeheerder eerst de kans geven om zelf de nodige maatregelen te nemen om de hinder te beperken. Pas als deze hieraan geen gevolg geeft, kan de netbeheerder zelf optreden. In dat geval worden de kosten verhaald op de stilzittende eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht/domeinbeheerder.

Wanneer het om hoogdringendheid (wanneer de veiligheid imminent in het gedrang komt) gaat, is het op kosten van de netbeheerder omdat dit doorgaans zal betekenen dat de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht/domeinbeheerder niet zelf de kans heeft gehad om in te korten, af te hakken of te rooien (wegens het imminente

karakter van het voorval). Voor een dergelijke situatie werd het dan ook niet billijk geacht om de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht/domeinbeheerder met deze kosten op te zadelen aangezien hij niet in de mogelijkheid was om deze te vermijden of om ze door een goedkoper alternatief te laten uitvoeren.

Het is mogelijk dat tussen het verstrijken van de aanmaning door de netbeheerder en de daadwerkelijke uitvoering van de werken door de netbeheerder, de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht alsnog zelf optreedt. Dat kan immers in de praktijk nooit vermeden worden, zelfs niet door de periodes korter te maken. In dat geval is het, ofschoon het ontwerp van decreet hierover niets expliciet bepaalt, mogelijk dat de netbeheerder de reeds gemaakte kosten – eventueel op grond van artikel 1382, BW – tracht te verhalen op de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht. Het zal dan bij betwisting aan de vrederechter toekomen om hierover uitspraak te doen. Artikel 4 van het ontwerp van decreet maakt deze rechter immers bevoegd, ongeacht het bedrag, voor geschillen betreffende de erfdienstbaarheden, vermeld in artikel 4.1.23.

3. Vergoedingsregeling

Deze erfdienstbaarheden zullen in enige mate het rustige genot van de eigenaar alsmede van de eventuele huurder, de pachter, domeinbeheerder of iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed verstoren. Daarom wordt bepaald dat de netbeheerder dan ook voor de eigenaars en de eventuele huurders, pachter, domeinbeheerder en iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed bij minnelijke overeenkomst het nadeel dient te vergoeden dat eruit mocht voortspruiten.

In het geval van het rooien van de aanwezige bomen en beplantingen is de netbeheerder een eenmalige vergoeding verschuldigd als vergoeding voor de gerooide bomen en beplantingen en voor de eventuele minwaarde van het onroerend goed.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de procedure voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding.

Indien partijen niet tot een minnelijke overeenkomst komen, wordt het geschil voorgelegd aan de vrederechter.

4. Verplaatsingsregeling

Het instellen van een erfdienstbaarheid betekent echter geen eigendomsontneming, noch heeft het de bedoeling dat de eigenaar, pachter, domeinbeheerder of houder van een zakelijk recht (dit omvat tevens die gevallen waar de eigenaar het beheer van het onroerend goed heeft opgedragen aan een derde) op het bewuste onroerend goed niet langer het recht heeft om te bouwen, te omheinen of af te breken. Ten einde de netbeheerder echter de mogelijkheid te bieden om de bedoelde lijnen of leidingen te verplaatsen of aan te passen, dient men hem echter zes maanden op voorhand te waarschuwen. De netbeheerder zal er dan voor zorgen dat de bedoelde lijnen/leidingen en accessoria tijdig op zijn kosten worden verplaatst of aangepast.

Om gebruik te kunnen maken van deze verplaatsingsregeling moeten die lijnen, leidingen en steunen een onoverkomelijke materiële hinder veroorzaken voor de uitvoering van de geplande en vergunde werken en moet de door de netbeheerder door te voeren verwijdering, verplaatsing of aanpassing noodzakelijk zijn voor het doel van de geplande werkzaamheden.

De maatregel (verwijderen, verplaatsen of aanpassen) moet dan ook evenredig zijn ten opzichte van deze materiële hinder voor de uitvoering van de geplande werken. Het is immers niet de bedoeling dat een eigenaar in het kader van bijvoorbeeld een kleine

renovatie dit recht zou misbruiken om lijnen, leidingen of steunen te laten verwijderen, verplaatsen of aanpassen.

Ten einde rechtsmisbruik te vermijden, wordt echter bepaald dat men binnen de drie jaar volgende op de melding van de intentie om de voornoemde werken uit te voeren deze daadwerkelijk moet beginnen uitvoeren. Indien dit niet gebeurt dan is de betrokken eigenaar, pachter, domeinbeheerder of houder van het zakelijk recht aan de netbeheerder een schadevergoeding verschuldigd.

5. Onteigening

In het kader van de uitoefening van zijn bevoegdheden komt het voor dat de netbeheerder bijvoorbeeld pylonen dient te plaatsen ten einde de distributie van stroom te kunnen garanderen. De plaatsing van dergelijke pylonen zorgt soms voor betwistingen wanneer de eigenaar van de grond de overdracht of het gebruiksrecht niet in der minne wil regelen. Het herplannen van een traject, rekening houdende met onwillige eigenaars, kan echter een dergelijke maatschappelijke meerkost met zich meebrengen dat dit niet verantwoord is. Het maakt tevens dat dergelijke investeringen in netwerkcapaciteit onderhevig zijn aan een volatiel tijdsbestek.

Wanneer de netbeheerder een intercommunale is, heeft deze op grond van artikel 62 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking de bevoegdheid tot onteigenen, wat onder andere als drukkmiddel kan worden gebruikt ten einde met de eigenaar tot een minnelijke regeling te komen. Die netbeheerders die echter geen intercommunale zijn, hebben dit recht thans niet. Ook zij zouden echter dit als een drukkmiddel of in laatste instantie als daadwerkelijk middel moeten kunnen gebruiken. Daarom wordt voorgesteld om de onteigeningsbevoegdheid in het kader van het gewestelijke energierecht uit te breiden tot alle netbeheerders, met andere woorden de aardgasdistributienetbeheerder, de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.

De Vlaamse Regering houdt in het kader van het verlenen van een dergelijke onteigeningsmachtiging rekening met alle aspecten van het algemeen belang.

Er wordt echter een algemene uitzondering gemaakt voor het gewestelijk openbaar domein aangezien het Vlaamse Gewest volledig beschikkingsrecht heeft over zijn openbaar domein en het bijgevolg geen zin heeft om over te gaan tot onteigening hiervan. De Vlaamse Regering kan aan de netbeheerder op het gewestelijk openbaar domein domeintoelatingen, vergunningen voor het privaat gebruik of domeinconcessies verlenen via het gelasten van de door haar of via decreet aangestelde domeinbeheerder.

Artikel 8 en 9

De distributie van elektriciteit en aardgas is een taak van algemeen nut die in het Vlaamse Gewest door de netbeheerders (de aardgasdistributienetbeheerders, de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit) wordt uitgeoefend. In dit kader kan het betreden van het privaat domein en het openbaar domein noodzakelijk zijn teneinde kabels en leidingen te kunnen aanleggen zodat in die distributie kan worden voorzien. Het betreden van het privaat domein (zowel van de burger als van de overheden) wordt geregeld via het ontworpen artikel 4.1.23, §3. Wat het openbaar domein betreft dient in een aparte regeling te worden voorzien.

Het onderscheid tussen de goederen van het privaat domein en het openbaar domein is van doctrinaire oorsprong maar werd door de negentiende-eeuwse rechtspraak verder ontwikkeld. De rechtspraak van het Hof van Cassatie volgt nog steeds de strekking van

de rechtsleer die sinds 1835 wordt gedragen door Proudhon¹². Het hof meent dat tot het openbaar domein “de goederen die zonder onderscheid tot het gebruik van allen bestemd zijn, of die door een uitdrukkelijke wettekst in het openbaar domein opgenomen zijn”¹³. Dit houdt in dat de goederen van de overheid (de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten, de provincies, de gemeenten, de verenigingen van gemeenten, de instellingen van openbaar nut en de polders en de wateringen) behoren tot het privaat domein behoudens die gevallen waar expliciet het tegendeel blijkt uit de wet of uit de bestemming van het goed¹⁴. Het Hof van Cassatie nuanceerde dit later door terug te komen op het tweede criterium¹⁵. Het Hof van Cassatie interpreteert dit sindsdien als volgt: “een goed behoort tot het openbaar domein doordat het door een uitdrukkelijke of impliciete beslissing van de bevoegde overheid wordt bestemd tot het gebruik van allen, zonder onderscheid des persoons”. Een beslissing van de overheid is dus noodzakelijk om een goed bij het openbaar domein te rangschikken.

Momenteel bevat de wet van 10 maart 1925 enerzijds een regeling voor het gebruik van de openbare weg (artikel 9-12) en anderzijds een regeling voor het gebruik van het openbaar domein, te weten “het recht boven of onder de plaatsen, banen, paden, waterlopen, en kanalen die deel uitmaken van het openbaar domein van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, alle werken uit te voeren voor het aanleggen en behoorlijk onderhouden der boven- en ondergrondse lijnen, mits zich te gedragen naar de wetten en de verordeningen, alsmede naar de inzonderheid met dit doel, hetzij in bestuursbeslissingen, hetzij in de akten van bedrijfsvergunning of wegenistoelating, voorziene bepalingen” (artikel 13). Parallel met deze toelating dient in veel gevallen door de betrokken netbeheerder nog eens een stedenbouwkundige vergunning te worden bekomen voor de uitvoering van de werken.

De wegvergunning dient volgens de wet van 10 maart 1925 doorgaans afgeleverd te worden door de gemeenten en de provincies. Echter, diezelfde overheden en de andere eventueel betrokken domeinbeheerders worden over hetzelfde dossier geconsulteerd in het kader van de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Het dossier voor de wegvergunning is zo goed als identiek aan het dossier voor de stedenbouwkundige vergunning. Het aanvraagdossier bevat een technische nota en detailplans met aanduiding van de afstand boven of onder het openbaar domein (spoorwegen, rivieren, kanalen, wegen enzovoort) de kadastrale gegevens, oppervlakte van het openbaar domein ingenomen door de nieuwe installaties, inplanting van de masten, ondergrondgebruikers in geval van ondergrondse kabels. De termijn voor het afleveren van het advies is ook dertig dagen.

Uit de praktijk blijkt deze dubbele procedure, wat sommige domeinbeheerders en gemeenten betreffen, voor verwarring te zorgen daar ze soms afzonderlijk een advies dienen te geven voor de stedenbouwkundige procedure en voor de wegenisprocedure. Er wordt dan ook soms verkeerdelijk er vanuit gegaan dat ze bij het ene dossier dit eveneens al voor het andere hebben gedaan.

Parallel hiermee bepaalt artikel 40 tot 43 van het programmadecreet van 18 december 1992¹⁶ specifiek voor het gewestelijk openbaar domein dat het privaat gebruik van het domein van de wegen en hun aanhorigheden ressorterend onder het beheer van het Vlaamse

¹² J.B.V. PROUDHON, *Traité du domaine public, ou de la distinction des biens considérés principalement par rapport au domaine public*, Brussel, Tarlier, 1835, 368 p.

¹³ Cass. 3 februari 1860, *Pas.* 1860, I, 121; Cass. 28 maart 1878, *Pas.* 1878, I, 149; Cass. 12 juli 1878, *Pas.* 1878, I, 348; Cass. 2 juni 1898, *Pas.* 1898, I, 219; Cass. 2 oktober 1924, *Pas.* 1924, I, 529; Cass. 21 januari 1926, *Pas.* 1926, I, 187; Cass. 14 oktober 1926, *Pas.* 1927, I, 67; Cass. 17 november 1927, *Pas.* 1928, I, 17; Cass. 30 maart 1933, *Pas.* 1933, I, 185; Cass. 9 maart 1950, *Pas.* 1950, I, 485; Cass. 12 oktober 1954, *Pas.* 1955, I, 106.

¹⁴ Cass. 8 maart 1951, *Pas.* 1951, I, 162-165.

¹⁵ Cass. 3 mei 1968, *Pas.* 1968, I, 1033. Zie ook: Cass. 20 april 1978, *Pas.* 1978, I, 937.

¹⁶ Decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993.

Gewest, van de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken kan worden toegestaan met een vergunning. Het verkrijgen van een vergunning is onderworpen aan het betalen van een retributie, die bestaat uit vaste retributie en variabele retributie. Hieraan werd uitvoering gegeven door het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2002¹⁷. Deze mogelijkheid blijft door onderstaande regeling behouden.

Het gebrek aan transparante regels en coördinatie tussen de verschillende vergunningsinstanties is een hinderpaal voor de ontwikkeling van energie uit hernieuwbare bronnen gebleken. Wanneer nationale, regionale en lokale autoriteiten hun administratieve procedures voor de afgifte van bouw- en exploitatievergunningen voor installaties en bijbehorende transmissie- en distributienetinfrastructuren voor de productie van elektriciteit, verwarming en koeling of van transportbrandstoffen uit hernieuwbare energiebronnen herzien, moeten zij volgens richtlijn 2009/28/EG¹⁸ dan ook rekening houden met de specifieke structuur van de sector energie uit hernieuwbare bronnen. Administratieve goedkeuringsprocedures moeten gestroomlijnd worden met transparante termijnen voor installaties die gebruikmaken van energie uit hernieuwbare bronnen. De voorschriften en regels op het gebied van ruimtelijke ordening moeten worden aangepast om rekening te houden met kostenefficiënte en milieuvriendelijke apparatuur voor verwarming, koeling en elektriciteitsopwekking op basis van hernieuwbare energiebronnen.

Artikel 13 van richtlijn 2009/28/EG stelt dan ook dat de lidstaten erop toezien dat nationale regels voor toestemmings-, certificerings- en vergunningsprocedures die worden toegepast op centrales en bijbehorende transmissie- en distributienetinfrastructuur voor de productie van elektriciteit, verwarming of koeling uit hernieuwbare energiebronnen, en op de omzetting van biomassa in biobrandstoffen of andere energieproducten, evenredig en noodzakelijk zijn. De lidstaten nemen met name passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de administratieve procedures worden gestroomlijnd en worden afgehandeld op het juiste administratieve niveau en vereenvoudigde en minder omslachtige toestemmingsprocedures bestaan, onder meer door een eenvoudige kennisgeving indien dit op grond van het toepasselijk regelgevend kader is toegestaan, worden opgesteld voor kleinere projecten en, in voorkomend geval, voor gedecentraliseerde apparaten voor het produceren van energie uit hernieuwbare bronnen. De dualiteit stedenbouwkundige vergunning en wegvergunning wordt dan ook in dit kader als een duidelijke hinderpaal beschouwd.

In het kader van de door de richtlijn gevraagde administratieve vereenvoudiging en lastenverlaging wordt daarom in die gevallen waar tot op heden beide vergunningen vereist zijn, de aanvraagprocedure voor de domeintoelating geïntegreerd in de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (naar analogie van de samenvoeging van de aanvraagprocedure voor de milieuvergunning en stedenbouwkundige vergunning).

De domeinbeheerder wordt rechtstreeks betrokken in de procedure doordat hij in het kader van de aanvraag tot het bekomen van de stedenbouwkundige vergunning door het vergunningverlenende bestuursorgaan zal worden verzocht binnen de dertig dagen voor zijn domein een domeintoelating af te leveren of te weigeren. Deze termijn kan door de domeinbeheerder eenmalig gemotiveerd worden verlengd met een termijn van vijftien dagen.

Bij complexe dossiers waarbij er geen openbaar onderzoek nodig is, veronderstelt dit wel dat de netbeheerder vooroverleg pleegt met de domeinbeheerder om de domeinbeheerder toe te laten de uitvoerbaarheid op het terrein, de invloed op de aanwezigte en toekomstige

¹⁷ Besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken.

¹⁸ Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van richtlijn 2001/77/EG en richtlijn 2003/30/EG, PB 5 juni 2009.

infrastructuur en op het gebruik en de exploitatie ervan na te gaan. Dit veronderstelt eveneens dat de netbeheerder vervolgens een zo volledig mogelijke aanvraag voor domeintoelating indient.

Wanneer voor het verlenen van de vergunning een openbaar onderzoek vereist is, wordt de beslissingstermijn echter automatisch verlengd tot dertig dagen na het afsluiten van het openbaar onderzoek. Op deze manier kunnen de gevolgen van het openbaar onderzoek worden meegenomen in de beslissing om al dan niet een domeinvergunning te verlenen.

Wanneer de domeinbeheerder expliciet de domeintoelating weigert, is dit geen beletsel voor het verder verloop van de stedenbouwkundige procedure. Een stedenbouwkundige vergunning die dan wordt afgeleverd zal echter bij gebrek aan domeintoelating niet uitvoerbaar zijn. Het staat de netbeheerder echter vrij om in dat geval, conform de procedure vermeld in paragraaf 1, een aangepast dossier bij de domeinbeheerder in te dienen om alsnog een domeintoelating te verkrijgen.

Bij stilzitten van de domeinbeheerder wordt de aanvraag echter als stilzwijgend toegestaan beschouwd. Het feit dat een domeintoelating werd afgeleverd of stilzwijgend werd toegestaan, ontslaat de netbeheerder er echter niet van om de formaliteiten uit het KLIP-decreet¹⁹ na te leven zodat de werkzaamheden niet kunnen worden gestart als niet aan de voorwaarden van artikel 11 van dat decreet is voldaan.

In die gevallen waar de netbeheerder geen stedenbouwkundige vergunning nodig heeft voor de werken en het openbaar domein toch dient te worden gebruikt, zal de netbeheerder, conform de procedure uit paragraaf 1, nog steeds een aparte domeintoelating dienen aan te vragen bij de betrokken domeinbeheerders.

De domeinbeheerder zal zich in het kader van het al dan niet verlenen van de domeinvergunning inhoudelijk dienen te beperken tot zakelijke aspecten die rechtstreeks betrekking houden op het gebruik van het openbaar domein, zoals vervat in de aanvraag. Eventuele andere bezwaren (bijvoorbeeld eigen plannen om op termijn zelf werken uit te voeren) dienen door de domeinbeheerder te worden geformuleerd in het advies dat hem in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsprocedure wordt gevraagd – te meer daar in veel gevallen de opportuniteit van de voorliggende investering reeds door de Vlaamse Regering werd behandeld in het kader van de goedkeuring van de investeringsplannen van de netbeheerder of een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) – maar horen niet thuis in de domeintoelating.

Het leggen van leidingen of lijnen in het openbaar domein blijft echter een precair recht voor de netbeheerders. De domeinbeheerder kan dan ook steeds om redenen van algemeen belang de voorwaarden van de domeintoelating wijzigen of de netbeheerder verplichten de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op het openbaar domein weg te nemen, te verplaatsen of aan te passen. Dit precair karakter is uiteraard ook van toepassing wanneer de domeintoelating stilzwijgend werd toegestaan. De domeinbeheerder kan in dit kader dan ook steeds nieuwe of bijkomende voorwaarden opleggen. Een dergelijke reden van algemeen belang is bijvoorbeeld de openbare veiligheid, het belang van de wegen, waterlopen of kanalen, de toepassing van verordenende uitvoeringsplannen enzovoort. De betrokken netbeheerder geeft hieraan uitvoering binnen een redelijke termijn na de ontvangst van het gemotiveerd verzoek daartoe. Een termijn van maximaal zes maanden wordt als redelijk beschouwd. De exacte omvang van deze termijn zal echter geval per geval moeten worden beschouwd want deze zal immers afhangen van de omvang van de verplaatsingswerken. De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.

¹⁹ Decreet van 14 maart 2008 houdende de ontsluiting en de uitwisseling van informatie over ondergrondse kabels en leidingen.

In afwijking van de algemene regel dat de netbeheerder een domeintoelating nodig heeft en onverminderd de bepalingen van het ontworpen artikel 4.1.28, wordt wat het gemeentelijk openbaar domein betreft in een afwijking voorzien waardoor die netbeheerders, waarvan de gemeenten geheel of gedeeltelijk rechtstreeks of onrechtstreeks aandeelhouders zijn, het recht hebben om op het openbaar domein van hun deelnemende gemeenten, distributienetten aan te leggen, te onderhouden en uit te baten. Dit betreft een consolidatie van de bestaande toestand waarbij de gemeenten in bijvoorbeeld de intercommunales die als netbeheerders optreden een dergelijk recht hebben ingebracht.

Het artikel uit de wet van 10 maart 1925 dat stelt dat de vergoedingen voor schade wegens aanleg of exploitatie van een elektriciteitsvoorziening geheel ten laste van het betrokken bedrijf vallen, dat aansprakelijk blijft voor al de voor derde personen schadelijke gevolgen, wordt niet overgenomen. Een dergelijke bepaling heeft immers geen meerwaarde in het licht van de algemene aansprakelijkheidsregels. Wanneer zo een geval zich voordoet, zullen dan ook de gemeenrechtelijke aansprakelijkheidsregels uit het Burgerlijk Wetboek van toepassing zijn.

Artikel 10

De woorden “die aan die netten zijn gekoppeld” in het artikel 4.2.1, §1, zou de indruk kunnen wekken dat de technische reglementen, wat de in te voegen bepalingen met betrekking tot gesloten distributienetten betreft, beperkt zouden moeten blijven tot gesloten distributienetten die gekoppeld zijn op distributienetten. Dit is echter nooit de bedoeling van de decreetgever geweest. Het advies van de Raad van State nr. 49.336/3 van 22 maart 2011²⁰ bij het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG dat deze bepaling invoerde (zie punten 3.1 en 3.2 van het advies), bevestigde de visie die in de memorie van toelichting bij dat decreet van 8 juli 2011 uiteengezet was dat het de nominale spanning is van het betreffende net waarop de distributie aan de achterliggende afnemers plaatsvindt, die bepaalt welke overheid bevoegd is. Dit dus ongeacht op welk net een gesloten distributienet is gekoppeld. Dit werd door de Raad van State bevestigd en verder geëxpliciteerd in haar recente advies nr. 49.570/3²¹ betreffende de federale omzetting van het derde pakket (‘Third Package’²²), zodat de afbakening tussen de gewestelijke en federale bevoegdheden ter zake nu volledig duidelijk is.

Het is steeds de bedoeling van de decreetgever geweest in de technische reglementen een regeling uit te werken voor alle gesloten distributienetten die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest ressorteren. Mocht artikel 4.2.1, §1, tweede lid, ten onrechte in die zin geïnterpreteerd worden dat voor gesloten netten die gekoppeld zijn op andere netten dan het elektriciteitsdistributienet, het aardgasdistributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de technische reglementen geen bepalingen kunnen bevatten, dan zou de situatie kunnen ontstaan dat voor bepaalde gesloten distributienetten die wel onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest ressorteren (en dus niet onder de federale bevoegdheid), geen technische regels gelden. Dit zou een onbedoeld hiaat in de regelgeving uitmaken. Dergelijke interpretatie van artikel 4.2.1, §1, moet daarom uitgesloten worden, wat verduidelijkt kan worden door het opheffen van de woorden “die aan die netten zijn gekoppeld” in het artikel 4.2.1, §1.

²⁰ *Parl. St.*, VI. Parl., 2010-11, nr. 1147/1, p. 129-153.

²¹ Advies 49.570/3 van 31 mei 2011 over een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, *Parl. St.*, Kamer, 2011, nr. 1725/1, p. 263-265, nr. 3-5.

²² Het derde energieliberaliseringspakket: de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG.

Artikel 11 en 12

In het kader van de omzetting van het ‘Third Package’ werd voorzien in een regeling waarbij het mogelijk is om een directe leiding, directe lijn (artikel 4.5.1 van het Energiedecreet) of een gesloten distributienet (artikel 4.6.1 tot 4.6.9 van het Energiedecreet) aan te leggen dat de grenzen van de eigen site overschrijdt mits hiervoor de goedkeuring van de VREG werd bekomen. Indien deze overschrijding inhoudt dat het openbaar domein wordt betreden, wordt thans bepaald dat de procedure en voorwaarden van artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28 van overeenkomstige toepassing zijn. De procedure kan echter pas worden aangevat nadat het akkoord van de VREG verkregen is. Op deze manier wordt vermeden dat de kandidaat-beheerder van de directe lijn, directe leiding of gesloten distributienet geen administratieve lasten ondergaat voor het verkrijgen van een stedenbouwkundige of domeintoelating, indien nadien zou blijken dat de principiële toestemming van de VREG niet kan worden verkregen.

Artikel 13

Dit artikel betreft het rechtzetten van een materiële fout bij de redactie van het decreet van 8 juli 2011. Het overtoollige woord “beheerder” in artikel 4.6.6, tweede lid van het Energiedecreet wordt opgeheven.

Artikel 14

In het kader van de omzetting van het ‘Third Package’ werd voorzien in een regeling waarbij het mogelijk is om onder strikte voorwaarden (artikel 4.7.1 tot 4.7.4 van het Energiedecreet) een privé distributienet aan te leggen dat de grenzen van de eigen site overschrijdt. Indien door de aanleg de openbare weg, waterloop, treinspoor of ander openbaar domein moet worden doorkruist, is de toestemming van de netbeheerder vereist.

In dat geval wordt thans bepaald dat de procedure en voorwaarden van artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28 van overeenkomstige toepassing zijn. De procedure kan echter pas worden aangevat nadat het akkoord van de netbeheerder verkregen is. Op deze manier wordt vermeden dat de kandidaat-beheerder van privé distributienet geen administratieve lasten ondergaat voor het verkrijgen van een stedenbouwkundige of domeintoelating, indien nadien zou blijken dat de principiële toestemming van de distributienetbeheerder niet kan worden verkregen.

Artikel 15 en 16

Artikel 7.1.5, §3, van het Energiedecreet stelt dat een groenestroomcertificaat gedurende vijf jaar geldig is om te worden ingediend in het kader van de certificatenverplichting. Artikel 7.1.5, §4, zevende lid van het Energiedecreet, ingevoegd bij decreet van 8 juli 2011, stelt echter dat voor installaties die elektriciteit produceren op basis van zonne-energie alleen de groenestroomcertificaten aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.10, die zijn toegekend voor elektriciteit geproduceerd tijdens de periode dat de installatie kan genieten van minimumsteun vermeld in artikel 7.1.6. Artikel 7.1.6, §1, tweede lid, stelt dan weer dat een dergelijk certificaat maar gedurende vier jaar (48 maanden) kan worden gebruikt in het kader van de minimumsteun. In het kader van het samen lezen van deze verschillende artikelen is er echter verwarring ontstaan betreffende de correcte interpretatie van deze bepalingen: namelijk of een dergelijk groenestroomcertificaat nu nog vier of vijf jaar geldig is voor de certificatenverplichting. In het kader van het goed bestuur is het dan ook dienstig deze onduidelijkheid weg te werken door het schrappen van de verplichting om die certificaten binnen de 48 maanden aan te bieden voor de minimumsteun. Op deze wijze wordt de termijn weer uniform vijf jaar.

De oorspronkelijke reden voor die 48 maanden in het kader van de minimumsteun was om de netbeheerder nog de tijd te geven gedurende het resterende jaar om die certificaten conform haar verplichting uit artikel 7.1.6, §2 weer op de markt te brengen. In de praktijk blijkt echter dat de producenten geen 48 maanden wachten om hun certificaten aan de netbeheerder in het kader van de minimumsteunregeling aan te bieden. Het afschaffen van die voorwaarde heeft dan in de praktijk ook geen negatieve consequenties, noch voor de netbeheerder, noch voor de producenten.

Ten einde het parallellisme tussen de groenestroomcertificaten en de warmtekracht-certificaten te behouden wordt ook de gelijkaardige 48 maanden in het artikel 7.1.7, §1, tweede lid, geschrapt.

Artikel 17

Ten einde eventuele rechtsonzekerheid te vermijden voegt dit artikel een overgangsbepaling in het Energiedecreet in dat stelt dat oude wegenisvergunningen, afgeleverd op grond van de wet van 10 maart 1925, of toelatingen afgeleverd op grond van de wet van 17 januari 1938, gelijk worden gesteld met een domeintoelating, vermeld in artikel 4.1.27.

Hoofdstuk V. Wijziging aan het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG

Artikel 18

Het decreet van 8 juni 2011 paste verkeerdelijk artikel 15.3.5 van het Energiedecreet aan. Artikel 15.3.5 betreft een overgangsmaatregel waarbij het Energiefonds uit artikel 3.2.1 van het Energiedecreet alle rechten en verplichtingen van het oude Energiefonds, dat werd opgericht op grond van artikel 20 van het Elektriciteitsdecreet, overneemt. Door de woorden “artikel 20 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt” te vervangen door de woorden “artikel 3.2.1 van het Energiedecreet” komt men enerzijds in een cirkelredenering terecht, anderzijds ontstaat er onzekerheid betreffende de nog uitstaande rechten en verplichtingen van het ‘oude’ Energiefonds (cf. hangende rechtszaken). Ten einde dit probleem te remediëren wordt het artikel 51 van het decreet van 8 juni 2011 ingetrokken. Hierdoor wordt de verbindende kracht van de regeling weggenomen vanaf haar inwerkingtreding, zodat de regel wordt geacht nooit te hebben bestaan (ex tunc et ab initio). Het artikel 15.3.5 van het Energiedecreet wordt aldus ab initio in zijn oorspronkelijke lezing hersteld. Doordat het artikel 15.3.5 van het Energiedecreet louter de toewijzing van rechten en verplichtingen (bijvoorbeeld inkomsten uit administratieve geldboetes) regelt aan een specifiek begrotingsfonds, heeft de intrekking van het artikel 51 voor de rechtsonderhorige geen rechtstreekse gevolgen. Aan de onderliggende rechten en verplichtingen wordt hierdoor niets gewijzigd.

Hoofdstuk VI. Slotbepalingen

Artikel 19 en 20

De wet van 10 maart 1925 dateert van voor de regionalisering van de energiebevoegdheden en werd, wat betreft de gewestelijke bevoegdheden, voor het Vlaamse Gewest nog niet opgeheven. Artikel 15.2.1, 1°, van het Energiedecreet is immers nog niet in werking

getreden. Als dusdanig blijft deze wet tot de formele opheffing of wijziging van toepassing²³. Artikel 6, §1, VII, eerste lid, a, BWHI stelt echter dat de gewesten bevoegd zijn voor de distributie van elektriciteit via netten tot 70 kV. Artikel 6, §1, VII, eerste lid, stelt echter dat de gewesten bevoegd zijn voor alle gewestelijke aspecten van het energiebeleid. De opsomming uit dit lid mag, in tegenstelling tot de federale bevoegdheden uit het tweede lid ('te weten'), dan ook niet beperkend worden gelezen ('in ieder geval'). Het Vlaamse Gewest is dan ook bevoegd om deze bepalingen, wat betreft de gewestbevoegdheden, op te heffen. Wat de federale bevoegdheden betreft (>70 kilovoltlijnen en het vervoer van aardgas) blijft de wet van 10 maart 1925 onverkort van toepassing.

Ten einde het parallellisme te verzekeren tussen elektriciteit en aardgas wordt de wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen, wat betreft de gewestbevoegdheden aangaande aardgas, opgeheven. Deze wet vormt immers wat betreft aardgas het equivalent van het artikel 13 van de wet van 10 maart 1925. De wet van 17 januari 1938 blijft in het Vlaamse Gewest zodoende enkel nog van toepassing wat betreft water.

Artikel 21

Artikel 6 tot en met 9, artikel 11, artikel 12, artikel 14, artikel 17, artikel 19 en artikel 20 treden in werking op 1 juli 2012. Op deze wijze hebben de verschillende domein- en netbeheerders alsmede de vergunningverlenende bestuursorganen de tijd zich voor te bereiden op de wijzigende situatie met betrekking tot de domeintoelating.

De andere artikelen kunnen via de normale in artikel 56 van de BWHI vermelde procedure (tien dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad) in werking treden.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

²³ Artikel 19, §2, van de BWHI bepaalt dat de decreetgever wetsbepalingen kan opheffen, in zoverre het aangelegenheden betreft die aan het gewest zijn overgedragen en de opheffing slechts geldt binnen de territoriale sfeer van het gewest.

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 19 september 2011

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Wijzigingen aan de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Art. 2. In artikel 13, §1, 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, ingevoegd bij het decreet van 7 december 2007, wordt de zinsnede “decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet” telkens vervangen door de zinsnede “Energiedecreet van 8 mei 2009”.

Art. 3. In artikel 17, §2 van dezelfde wet, ingevoegd bij het decreet van 7 december 2007, wordt de zinsnede “decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet” vervangen door de zinsnede “Energiedecreet van 8 mei 2009”.

Hoofdstuk III. Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Art. 4. Aan artikel 591 van het Gerechtelijk Wetboek worden een punt 23° en een punt 24° toegevoegd, die luiden als volgt:
“23° van geschillen betreffende de erfdienstbaarheden, als vermeld in artikel 4.1.23 van het Energiedecreet van 8 mei 2009;
24° van de vorderingen inzake vergoeding van het nadeel, vermeld bij artikel 4.1.24 en artikel 4.1.25 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.”

Hoofdstuk IV. Wijzigingen aan het Energiedecreet van 8 mei 2009

Art. 5. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 83° wordt de zinsnede “artikel 94 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening” vervangen door de zinsnede “artikel 4.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009”;

2° er wordt een punt 126/1° wordt ingevoegd, dat luidt als volgt:

“126°/1 vergunningverlenend bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat de stedenbouwkundige vergunning aflevert;”;

3° aan punt 130° wordt de zinsnede “, vervangen door het Energiebesluit van 19 november 2010;” toegevoegd.

Art. 6. Aan titel IV, hoofdstuk 1 van hetzelfde decreet wordt een afdeling X, toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling X. Prerogatieven van de netbeheerders”

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt in afdeling X, toegevoegd bij artikel 6, een artikel 4.1.23 tot 4.1.26 toegevoegd, die luiden als volgt:

“Onderafdeling I. Erfdienstbaarheden ten voordele van de netbeheerder

Art. 4.1.23. §1. De netbeheerders hebben als erfdienstbaarheid het recht:

1° op blijvende wijze steunen, ankers en de bijhorende uitrustingen aan te brengen voor bovengrondse elektrische lijnen, aan de buitenzijde van de muren en gevels die uitgeven op de openbare weg;

2° elektrische lijnen boven de private eigendommen te laten doorgaan zonder vasthechting noch aanraking;

3° boomtakken af te hakken die te dicht bij de bovengrondse elektrische lijnen komen en die kortsluitingen of schade aan de lijn zouden kunnen veroorzaken;

4° wortels in te korten die te dicht bij ondergrondse elektrische lijnen of aardgasleidingen komen en die schade aan de lijn of leiding zouden kunnen veroorzaken.

§2. In afwijking van paragraaf 1, 3° en 4° kan de netbeheerder ook overgaan tot het rooien van de aanwezige bomen en beplantingen, als om van veiligheidsredenen het recht, vermeld in, paragraaf 1, eerste lid, 3° en 4° niet volstaat.

§3. De Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen het voor de netbeheerder van algemeen nut is om elektrische lijnen of aardgasleidingen aan te leggen boven of onder private onbebouwde gronden en onder welke voorwaarden dat dient te gebeuren.

De netbeheerder heeft in dat geval het recht de lijnen of leidingen aan te leggen boven of onder deze gronden, voor het toezicht daarop te zorgen en de noodzakelijke onderhouds- en herstellingswerken uit te voeren.

§4. De aangelegde kabels, lijnen, leidingen en de bijbehorende uitrustingen blijven eigendom van de netbeheerder. Hij is ertoe gemachtigd alle nodige instandhoudingswerken daarvoor uit te voeren.

§5. Behalve in hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, wordt het recht wortels in te korten of boomtakken af te hakken, vermeld in paragraaf 1, 3° en 4°, en het recht om te rooien, vermeld in paragraaf 2, afhankelijk gesteld van de expliciete weigering van de eigenaar of desgevallend de pachter, huurder of een andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed om zelf binnen een redelijke termijn te kappen, in te korten of te rooien, of van het feit dat deze gedurende een maand het verzoek van de netbeheerder zonder gevolg heeft gelaten. In die gevallen kan de netbeheerder overgaan tot inkorten, afhakken of rooien op kosten van de eigenaar. Als de netbeheerder overgaat tot afhakken, inkorten of rooien wegens hoogdringendheid, gebeurt dat op kosten van de netbeheerder zelf.

Behalve in hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, mogen de werken, vermeld in paragraaf 1 tot en met 3, door de netbeheerder

pas worden aangevangen na de rechtstreekse voorafgaande kennisgeving met een aangetekende brief aan de belanghebbende eigenaars, huurders, pachters en iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed. Die kennisgeving vindt minstens twee maanden voor de geplande start van de werken plaats.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de te volgen procedure bij de uitvoering van die rechten.

Art. 4.1.24. §1. De netbeheerder vergoedt bij minnelijke overeenkomst de eigenaars en de eventuele huurders, pachters of iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed in de vorm van een vergoeding voor het nadeel dat mogelijk voortvloeit uit de toepassing van artikel 4.1.23, §1, 1°.

§2. Als de aanwezige bomen en beplantingen gerooid worden, als vermeld in artikel 4.1.23, §2, is de netbeheerder een eenmalige vergoeding verschuldigd aan de eigenaar als vergoeding voor de gerooiden bomen en beplantingen en voor de eventuele minwaarde van het onroerend goed.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de procedure voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding.

§4. Als partijen niet tot een minnelijke overeenkomst komen, wordt het geschil voorgelegd aan de vrederechter.

Art. 4.1.25. De uitoefening door de netbeheerder van het recht, vermeld in artikel 4.1.23, kan de eigenaar, pachter of de houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed niet hinderen in zijn recht van omheinen, afbreken, verbouwen, herstellen of bouwen.

Als de eigenaar, pachter of houder van een zakelijk recht een dergelijk recht, als vermeld in het eerste lid, wil uit te oefenen, dan dient de netbeheerder de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op de onbebouwde grond, wegnemen, verplaatsen of aanpassen. De eigenaar, pachter of de houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed bezorgt de betrokken netbeheerder dat verzoek uiterlijk zes maanden voor de geplande start van de werken.

De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.

De betrokken netbeheerder kan die kosten terugvorderen van respectievelijk de eigenaar, pachter of van de houder van een zakelijk recht als die nog niet gestart is met de werken binnen een termijn van drie jaar na het verzoek tot wegneming, verplaatsing of aanpassing.

Onderafdeling II. Onteigeningen door de netbeheerder

Art. 4.1.26. Daartoe gemachtigd door de Vlaamse Regering, kunnen de netbeheerders, overeenkomstig de reglementering betreffende de onteigening ten algemenen nutte, in eigen naam en voor eigen rekening onroerende goederen onteigenen die voor de rechtstreekse verwezenlijking van hun doel nodig zijn.

De onteigeningen, vermeld in het eerste lid, zullen worden gevorderd met toepassing van de gemeenrechtelijke onteigeningsprocedure of van de rechtspleging in urgente omstandigheden.”

Art. 8. Aan titel IV, hoofdstuk 1 van hetzelfde decreet wordt een afdeling XI, toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling XI. Gebruik van het openbaar domein door de netbeheerder”

Art. 9. In hetzelfde decreet wordt in afdeling XI, toegevoegd bij artikel 4, een artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28 toegevoegd, die luiden als volgt:

“Art. 4.1.27. §1. De netbeheerder heeft het recht het openbaar domein te gebruiken voor de aanleg en het onderhoud van aardgasleidingen en elektrische lijnen boven of onder het openbaar domein en de bijbehorende uitrustingen, als hij over een voorafgaandelijke domeintoelating van de domeinbeheerder beschikt. Daarbij gelden de voorwaarden die de domeinbeheerder nuttig acht bij de verlening van de domeintoelating.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de na te leven voorwaarden, de dossiersamenstelling en de te volgen procedure.

In afwijking van het eerste lid en onverminderd de bepalingen van artikel 4.1.28 hebben de netbeheerders, waarvan de gemeenten geheel of gedeeltelijk aandeelhouder zijn, het recht om op het openbaar domein dat beheerd wordt door een van hun deelnemende gemeenten, distributienetten aan te leggen, te onderhouden en uit te baten.

§2. In afwijking van de procedure, vermeld in paragraaf 1, wordt, als voor de geplande werkzaamheden, vermeld in paragraaf 1, zowel een domeintoelating als een stedenbouwkundige vergunning nodig is, de aanvraag tot het verkrijgen van een domeintoelating samengevoegd met de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Beide aanvragen worden samen ingediend bij het vergunningverlenende bestuursorgaan.

Het vergunningverlenende bestuursorgaan verzoekt binnen tien dagen na de ontvangst van de aanvraag elke domeinbeheerder op het openbaar domein van wie het geplande traject loopt of de werkzaamheden gepland zijn om een domeintoelating, als vermeld in paragraaf 1, te verlenen of af te wijzen. De door het verzoek gevatte domeinbeheerders brengen hun beslissing ter kennis van het vergunningverlenende bestuursorgaan, rekening houdend met volgende regelingen:

1° indien de vergunningsaanvraag onderworpen is aan een openbaar onderzoek, voorzien in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wordt de beslissing ter kennis gebracht aan het vergunningverlenende bestuursorgaan binnen

een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na deze waarop het openbaar onderzoek werd afgesloten;

2° in alle andere gevallen, wordt de beslissing ter kennis gebracht binnen een termijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van het verzoek. Deze termijn kan door de domeinbeheerder eenmalig gemotiveerd worden verlengd met 15 dagen.

Als de domeinbeheerder binnen de termijn, vermeld in het tweede lid, geen beslissing neemt, wordt de aanvraag tot het verkrijgen van de domeintoelating geacht te zijn toegestaan.

De beslissingen over het al dan niet verlenen van de domeintoelatingen en de stedenbouwkundige vergunning worden door het vergunningverlenende bestuursorgaan ter kennis gebracht van de aanvrager met een aangetekende brief of enige andere vorm van beveiligde zending, vermeld in artikel 1.1.2, 3° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Art. 4.1.28. De domeinbeheerder kan om redenen van algemeen belang op elk moment voorwaarden van de domeintoelating toevoegen of aanpassen of de netbeheerder verplichten de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op het openbaar domein weg te nemen, te verplaatsen of aan te passen. De betrokken netbeheerder geeft daar uitvoering aan binnen een redelijke termijn na de ontvangst van het verzoek daartoe.

De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.”

Art. 10. Aan artikel 4.5.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de aanleg van een directe lijn of directe leiding de eigen site overschrijdt en daardoor het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van de directe lijn of leiding pas worden aangevat als de toelating van de VREG, vermeld in het tweede lid, verworven is.”

Art. 11. Aan artikel 4.6.1, §2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als door de aanleg van een gesloten distributienet het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van het gesloten distributienet pas worden aangevat als de toelating van de VREG, vermeld in het eerste lid, verworven is.”

Art. 12. In artikel 4.6.6, tweede lid van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt tussen de woorden “zijn dagelijkse leiding” en de woorden “en de personeelsleden” het woord “beheerder” opgeheven.

Art. 13. Aan artikel 4.7.1, §2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als door de aanleg van een privé distributienet het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van het privé distributienet pas worden aangevat als de toelating van de distributienetbeheerder, vermeld in het tweede lid, verworven is.”

Art. 14. In titel XV, hoofdstuk 3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een artikel 15.3.5/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/3. De vergunningen of toelatingen die verleend zijn voor de inwerkingtreding van artikel 4.1.27 van dit decreet op grond van de wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening of de wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen verleende wegenisvergunningen of toelatingen worden gelijkgesteld met een domeintoelating die op grond van artikel 4.1.27 van dit decreet wordt verleend.”

Hoofdstuk V. Wijziging aan het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG

Art. 15. Artikel 51 van het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG wordt ingetrokken.

Hoofdstuk VI. Slotbepalingen

Art. 16. De wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt, wat betreft de gewestbevoegdheden, opgeheven.

Art. 17. De wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen, wordt wat betreft de gewestbevoegdheden voor aardgasdistributie, opgeheven.

Art. 18. Artikel 6 tot en met 11, artikel 13, 14, 16 en 17 treden in werking op 1 juli 2012.

Brussel,.....

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN EN DE MINARAAD

Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie
Martelaarsplein 7

B-1000 Brussel

Contactpersoon
Peter Van Humbeeck
pyhumbeeck@serv.be
Francis Noyen
francis.noyen@minaraad.be

ons kenmerk
SERV_BR_20111020_verzameldecreet_energie_pvhit

Brussel
20 oktober 2011

Adviesvraag voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie

Mevrouw de minister

Op 21 september 2011 vroeg u de SERV en de Minaraad om advies over een voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie.

Het voorontwerp heeft in hoofdzaak betrekking op administratieve procedures en juridisch-technische bepalingen met relatief beperkte sociaal-economische- en milieu-gevolgen. Om die reden is het advies van de raden beperkt tot enkele bemerkingen bij de voorgestelde integratie van vergunningen en toelatingen en bij de wenselijkheid van verder overleg.

Integratie van vergunningen en toelatingen

SERV en Minaraad verwelkomen de administratieve vereenvoudiging door een geïntegreerde aanvraagprocedure te voorzien voor de wegvergunning/domeintoelating en de stedenbouwkundige vergunning. Zij formuleren daarbij wel volgende vragen en aanbevelingen:

- De administratieve vereenvoudiging moet voor alle doelgroepen gelden. Als er voor de netbeheerders een geïntegreerde aanvraagprocedure kan gelden, moet dit ook voor andere actoren kunnen.
- De raden vragen waarom het twee aparte vergunningen blijven en geen werk wordt gemaakt van een daadwerkelijke integratie.
- De raden vragen waarom de machtiging met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein van het Gewest (cf. het retributiebesluit van 29/3/2002) niet werd opgenomen in dezelfde procedure.
- De raden vragen waarom de aflevering van de verklaring van openbaar nut niet wordt geregeld in het decreet, naar analogie met de aflevering van de domeintoelating. Ook deze verklaring zou kunnen worden afgeleverd via de stedenbouwkundige vergunning.

- Het voorontwerp biedt de mogelijkheid om op elk moment voorwaarden van de domeintoelating toe te voegen of aan te passen. De raden wijzen erop dat de principes van behoorlijk bestuur impliceren dat alle noodzakelijke voorwaarden op datum van de afgifte van de toelating moeten worden aangegeven, voor zover de redenen van algemeen belang waarop de voorwaarden steunen op dat moment gekend zijn. Het nadien toevoegen van voorwaarden moet de uitzondering blijven en mag niet de regel worden.

Wenselijkheid van verder overleg

SERV en Minaraad vragen verder overleg om de juridische kwaliteit en de technische uitvoerbaarheid te verzekeren.

- Het voorontwerp bevat bepalingen die ingrijpen het Gerechtelijk Wetboek en op de algemene regels inzake erfdienstbaarheden en onteigening. Het gaat om complexe wetgeving waarover heel wat rechtspraak bestaat. De raden vragen dat deze bepalingen nader worden bekeken met juridische experts. Zij vragen specifiek aandacht voor een goede regeling van vergoeding voor schade.
- SERV en Minaraad signaleren dat de netbeheerders nog verschillende technische opmerkingen hebben bij het voorontwerp. Zij vragen dat er daarover nog overleg zou plaatsvinden met de netbeheerders.

Dit advies werd op 19 oktober 2011 goedgekeurd door het Dagelijks Bestuur van de SERV en op 20 oktober 2011 door de Minaraad. Het wordt nog ter bekrachtiging voorgelegd aan de bijeenkomst van de SERV van 16 november 2011.

Wij hopen, mevrouw de minister, u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Caroline Copers
Voorzitter SERV

Marc Van Den Bosch
Voorzitter Minaraad

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 28 oktober 2011

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

../..

Hoofdstuk I. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Wijzigingen aan de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Art. 2. In artikel 13, §1, 3 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, ingevoegd bij het decreet van 7 december 2007, wordt de zinsnede “decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet” telkens vervangen door de zinsnede “Energiedecreet van 8 mei 2009”.

Art. 3. In artikel 17, §2 van dezelfde wet, ingevoegd bij het decreet van 7 december 2007, wordt de zinsnede “decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet” vervangen door de zinsnede “Energiedecreet van 8 mei 2009”.

Hoofdstuk III. Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Art. 4. Aan artikel 591 van het Gerechtelijk Wetboek worden een punt 23° en een punt 24° toegevoegd, die luiden als volgt:
“23° van geschillen betreffende de erfdienstbaarheden, als vermeld in artikel 4.1.23 van het Energiedecreet van 8 mei 2009;
24° van de vorderingen inzake vergoeding van het nadeel, vermeld bij artikel 4.1.24 en artikel 4.1.25 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.”

Hoofdstuk IV. Wijzigingen aan het Energiedecreet van 8 mei 2009

Art. 5. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 83° wordt de zinsnede “artikel 94 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening” vervangen door de zinsnede “artikel 4.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009”;

2° er wordt een punt 126/1° wordt ingevoegd, dat luidt als volgt:

“126°/1 vergunningverlenend bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat de stedenbouwkundige vergunning aflevert;”;

3° aan punt 130° wordt de zinsnede “, vervangen door het Energiebesluit van 19 november 2010;” toegevoegd.

Art. 6. Aan titel IV, hoofdstuk 1 van hetzelfde decreet wordt een afdeling X, toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling X. Prerogatieven van de netbeheerders”

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt in afdeling X, toegevoegd bij artikel 6, een artikel 4.1.23 tot 4.1.26 toegevoegd, die luiden als volgt:

“Onderafdeling I. Erfdienstbaarheden ten voordele van de netbeheerder

Art. 4.1.23. §1. De netbeheerders hebben als erfdienstbaarheid het recht:

1° op blijvende wijze steunen, ankers en de bijhorende uitrustingen aan te brengen voor bovengrondse elektrische lijnen, aan de buitenzijde van de muren en gevels die uitgeven op de openbare weg;

2° elektrische lijnen boven de private eigendommen te laten doorgaan zonder vasthechting noch aanraking;

3° boomtakken af te hakken die te dicht bij de bovengrondse elektrische lijnen komen en die kortsluitingen of schade aan de lijn zouden kunnen veroorzaken;

4° wortels in te korten die te dicht bij ondergrondse elektrische lijnen of aardgasleidingen komen en die schade aan de lijn of leiding zouden kunnen veroorzaken.

§2. In afwijking van paragraaf 1, 3° en 4° kan de netbeheerder ook overgaan tot het rooien van de aanwezige bomen en beplantingen, als om van veiligheidsredenen het recht, vermeld in, paragraaf 1, eerste lid, 3° en 4° niet volstaat.

§3. De Vlaamse Regering kan per geval bepalen dat het voor de netbeheerder van algemeen nut is om elektrische lijnen of aardgasleidingen aan te leggen boven of onder private onbebouwde gronden en onder welke voorwaarden dat dient te gebeuren.

De netbeheerder heeft in dat geval het recht de lijnen of leidingen aan te leggen boven of onder deze gronden, voor het toezicht daarop te zorgen en de noodzakelijke onderhouds- en herstellingswerken uit te voeren.

§4. De aangelegde kabels, lijnen, leidingen en de bijbehorende uitrustingen blijven eigendom van de netbeheerder. Hij is ertoe gemachtigd alle nodige instandhoudingswerken daarvoor uit te voeren.

§5. Behalve in hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, wordt het recht wortels in te korten of boomtakken af te hakken, vermeld in paragraaf 1, 3° en 4°, en het recht om te rooien, vermeld in paragraaf 2, afhankelijk gesteld van de expliciete weigering van de eigenaar of desgevallend de pachter, huurder of een andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed om zelf binnen een redelijke termijn te kappen, in te korten of te rooien, of van het feit dat deze gedurende een maand het verzoek van de netbeheerder zonder gevolg heeft gelaten. In die gevallen kan de netbeheerder overgaan tot inkorten, afhakken of rooien op kosten van de eigenaar. Als de netbeheerder overgaat tot afhakken, inkorten of rooien wegens hoogdringendheid, gebeurt dat op kosten van de netbeheerder zelf.

Behalve in hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, mogen de werken, vermeld in paragraaf 1 tot en met 3, door de netbeheerder

../..

pas worden aangevangen na de rechtstreekse voorafgaande kennisgeving met een aangetekende brief aan de belanghebbende eigenaars, huurders, pachters en iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed. Die kennisgeving vindt minstens twee maanden voor de geplande start van de werken plaats.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de te volgen procedure bij de uitvoering van die rechten.

Art. 4.1.24. §1. De netbeheerder vergoedt bij minnelijke overeenkomst de eigenaars en de eventuele huurders, pachters of iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed in de vorm van een vergoeding voor het nadeel dat mogelijk voortvloeit uit de toepassing van artikel 4.1.23, §1, 1° .

§2. Als de aanwezige bomen en beplantingen gerooid worden, als vermeld in artikel 4.1.23, §2, is de netbeheerder een eenmalige vergoeding verschuldigd aan de eigenaar als vergoeding voor de gerooiden bomen en beplantingen en voor de eventuele minwaarde van het onroerend goed.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de procedure voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding.

§4. Als partijen niet tot een minnelijke overeenkomst komen, wordt het geschil voorgelegd aan de vrederechter.

Art. 4.1.25. De uitoefening door de netbeheerder van het recht, vermeld in artikel 4.1.23, kan de eigenaar, pachter, domeinbeheerder of de houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed niet hinderen in zijn recht van omheinen, afbreken, verbouwen, herstellen of bouwen.

Als de eigenaar, pachter, domeinbeheerder of houder van een zakelijk recht een dergelijk recht, als vermeld in het eerste lid, wil uit te oefenen, dan dient de netbeheerder de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op de onbebouwde grond, wegnemen, verplaatsen of aanpassen, voor zover deze de uitvoering van de rechten, vermeld in het eerste lid, hinderen. De eigenaar, pachter, domeinbeheerder of de houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed bezorgt de betrokken netbeheerder dat verzoek minstens zes maanden voor de geplande start van de werken.

De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.

De betrokken netbeheerder kan die kosten terugvorderen van respectievelijk de eigenaar, pachter, domeinbeheerder of van de houder van een zakelijk recht als die nog niet gestart is met de werken binnen een termijn van drie jaar na het verzoek tot wegneming, verplaatsing of aanpassing.

Onderafdeling II. Onteigeningen door de netbeheerder

Art. 4.1.26. §1. Met uitzondering voor het gewestelijk openbaar domein kunnen netbeheerders, daartoe gemachtigd door de Vlaamse Regering, , overeenkomstig de reglementering betreffende de onteigening ten algemenen nutte, in eigen naam en voor eigen rekening onroerende goederen onteigenen die voor de rechtstreekse verwezenlijking van hun doel nodig zijn.

De onteigeningen, vermeld in het eerste lid, zullen worden gevorderd met toepassing van de gemeenrechtelijke onteigeningsprocedure of van de rechtspleging in urgente omstandigheden.”

§2. In afwijking van §1 kan de Vlaamse Regering aan de netbeheerder op het gewestelijk openbaar domein domeintoelatingen, vergunningen voor het privaat gebruik of domeinconcessies verlenen via het gelasten van de door haar of via decreet aangestelde domeinbeheerder.

Art. 8. Aan titel IV, hoofdstuk 1 van hetzelfde decreet wordt een afdeling XI, toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling XI. Gebruik van het openbaar domein door de netbeheerder”

Art. 9. In hetzelfde decreet wordt in afdeling XI, toegevoegd bij artikel 4, een artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28 toegevoegd, die luiden als volgt:

“Art. 4.1.27. §1. De netbeheerder heeft het recht het openbaar domein te gebruiken voor de aanleg en het onderhoud van aardgasleidingen en elektrische lijnen boven of onder het openbaar domein en de bijbehorende uitrustingen, als hij over een voorafgaandelijke domeintoelating van de domeinbeheerder beschikt. Daarbij gelden de voorwaarden die de domeinbeheerder nuttig acht bij de verlening van de domeintoelating.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de na te leven voorwaarden, de dossiersamenstelling en de te volgen procedure.

In afwijking van het eerste lid en onverminderd de bepalingen van artikel 4.1.28 hebben de netbeheerders, waarvan de gemeenten enerzijds geheel of gedeeltelijk en anderzijds rechtstreeks of onrechtstreeks aandeelhouder zijn, het recht om op het openbaar domein dat beheerd wordt door een van hun deelnemende gemeenten, distributienetten aan te leggen, te onderhouden en uit te baten.

§2. In afwijking van de procedure, vermeld in paragraaf 1, wordt, als voor de geplande werkzaamheden, vermeld in paragraaf 1, zowel een domeintoelating als een stedenbouwkundige vergunning nodig is, de aanvraag tot het verkrijgen van een domeintoelating samengevoegd met de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Beide aanvragen worden samen ingediend bij het vergunningverlenende bestuursorgaan.

Het vergunningverlenende bestuursorgaan verzoekt binnen tien dagen na de ontvangst van de aanvraag elke domeinbeheerder op het openbaar domein van wie het geplande traject loopt of de werkzaamheden gepland zijn om een domeintoelating, als vermeld in paragraaf 1, te verlenen of af te wijzen. De door het

verzoek gevatte domeinbeheerders brengen hun beslissing ter kennis van het vergunningverlenende bestuursorgaan, rekening houdend met volgende regelingen:

1° indien de vergunningsaanvraag onderworpen is aan een openbaar onderzoek, voorzien in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wordt de beslissing ter kennis gebracht aan het vergunningverlenende bestuursorgaan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na deze waarop het openbaar onderzoek werd afgesloten;

2° in alle andere gevallen, wordt de beslissing ter kennis gebracht binnen een termijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van het verzoek. Deze termijn kan door de domeinbeheerder eenmalig gemotiveerd worden verlengd met 15 dagen.

Als de domeinbeheerder binnen de termijn, vermeld in het tweede lid, geen beslissing neemt, wordt de aanvraag tot het verkrijgen van de domeintoelating geacht te zijn toegestaan.

De beslissingen over het al dan niet verlenen van de domeintoelatingen en de stedenbouwkundige vergunning worden door het vergunningverlenende bestuursorgaan ter kennis gebracht van de aanvrager met een aangetekende brief of enige andere vorm van beveiligde zending, vermeld in artikel 1.1.2, 3° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Art. 4.1.28. De domeinbeheerder kan om redenen van algemeen belang op elk moment voorwaarden van de domeintoelating toevoegen of aanpassen of de netbeheerder verplichten de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op het openbaar domein weg te nemen, te verplaatsen of aan te passen. De betrokken netbeheerder geeft daar uitvoering aan binnen een redelijke termijn na de ontvangst van het verzoek daartoe.

De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.”

Art. 10. Aan artikel 4.5.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de aanleg van een directe lijn of directe leiding de eigen site overschrijdt en daardoor het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van de directe lijn of leiding pas worden aangevat als de toelating van de VREG, vermeld in het tweede lid, verworven is.”

Art. 11. Aan artikel 4.6.1, §2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als door de aanleg van een gesloten distributienet het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van het gesloten distributienet pas worden aangevat als de toelating van de VREG, vermeld in het eerste lid, verworven is.”

Art. 12. In artikel 4.6.6, tweede lid van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt tussen de woorden “zijn dagelijkse leiding” en de woorden “en de personeelsleden” het woord “beheerder” opgeheven.

Art. 13. Aan artikel 4.7.1, §2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als door de aanleg van een privé distributienet het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van het privé distributienet pas worden aangevat als de toelating van de distributienetbeheerder, vermeld in het tweede lid, verworven is.”

Art. 14. In artikel 7.1.6, §1 van hetzelfde decreet worden de woorden “die langer dan 48 maanden voor de overdracht van de overeenstemmende groenestroomcertificaten is geproduceerd of” opgeheven.

Art. 15. In artikel 7.1.7, §1 van hetzelfde decreet worden de woorden “die langer dan 48 maanden voor de overdracht van de overeenstemmende warmtekrachtcertificaten is geproduceerd of” opgeheven.

Art. 16. In titel XV, hoofdstuk 3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een artikel 15.3.5/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/3. De vergunningen of toelatingen die verleend zijn voor de inwerkingtreding van artikel 4.1.27 van dit decreet op grond van de wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening of de wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de vereenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen verleende wegenisvergunningen of toelatingen worden gelijkgesteld met een domeintoelating die op grond van artikel 4.1.27 van dit decreet wordt verleend.”

Hoofdstuk V. Wijziging aan het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG

Art. 17. Artikel 51 van het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG wordt ingetrokken.

Hoofdstuk VI. Slotbepalingen

Art. 18. De wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt, wat betreft de gewestbevoegdheden, opgeheven.

Art. 19. De wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen, wordt wat betreft de gewestbevoegdheden voor aardgasdistributie, opgeheven.

Art. 20. Artikel 6 tot en met 11, artikel 13, 16, 18 en 19 treden in werking op 1 juli 2012.

Brussel,.....

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.543/3
VAN 22 NOVEMBER 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 3 november 2011 door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie', heeft het volgende advies gegeven:

50.543/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe wijzigingen aan te brengen in een aantal decreten die verband houden met het energiebeleid.

2.1. De belangrijkste wijzigingen bestaan in de invoeging in het Energiedecreet van 8 mei 2009 van nieuwe bepalingen inzake bepaalde prerogatieven van de netbeheerders (ontworpen afdeling X van titel IV, hoofdstuk 1, van het Energiedecreet – artikelen 6 en 7 van het ontwerp) en het gebruik van het openbaar domein (ontworpen afdeling XI van titel IV, hoofdstuk 1, van het Energiedecreet – artikelen 8 en 9 van het ontwerp). Die bepalingen komen in de plaats van de regels vervat in de wet van 10 maart 1925 ‘op de elektriciteitsvoorziening’ en de wet van 17 januari 1938 ‘tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van de Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen’. De eerste wet wordt wat betreft de gewestbevoegdheden volledig opgeheven (artikel 18), de tweede slechts voor wat betreft de aardgasdistributie (artikel 19). Er wordt in dit verband ook in een overgangsregeling voorzien (artikel 16).

In het verlengde van die nieuwe regels worden ook aanpassingen doorgevoerd aan de bepalingen inzake het aanleggen van directe lijnen of leidingen op het openbaar domein (artikel 10 van het ontwerp), het aanleggen van een gesloten distributienet op het openbaar domein (artikel 11) en het aanleggen van een privé distributienet op het openbaar domein (artikel 13).

Nog in het verlengde van het voorgaande wordt voorzien in een wijziging van het Gerechtelijk Wetboek. De bevoegdheid van de vrederechter wordt uitgebreid tot geschillen,

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

50.543/3

ongeacht het bedrag van de vordering, betreffende de erfdienstbaarheden ten behoeve van distributienetwerkbeheerders en betreffende de vergoeding van het nadeel, zoals die voortvloeien uit de ontworpen artikelen 4.1.24 en 4.1.25 van het Energiedecreet (artikel 4 van het ontwerp).

2.2. Daarnaast voorziet het ontwerp ook in een aantal wijzigingen van eerder formele aard.

Zo worden de bepalingen van de wet van 29 mei 1959 ‘tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving’ geactualiseerd: de verwijzingen naar het oude decreet van 22 december 2006 ‘houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet’ worden vervangen door verwijzingen naar het Energiedecreet van 8 mei 2009 (artikelen 2 en 3 van het ontwerp).

In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet worden een aantal definities gewijzigd of ingevoerd (artikel 5 van het ontwerp).

Daarnaast worden nog enkele aanpassingen doorgevoerd aan het Energiedecreet om eerdere fouten en dubbelzinnigheden recht te zetten in artikel 4.6.6 (artikel 12), en in de artikelen 7.1.6, § 1, en 7.1.7, § 7, over de geldigheidsduur van de groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten (artikelen 14 en 15). Een foutieve wijziging van het Energiedecreet, bij artikel 51 van het decreet van 8 juli 2011 ‘houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009’ wordt ingetrokken (artikel 17).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

3. Volgens het ontworpen artikel 591, 24°, van het Gerechtelijk Wetboek is de vrederechter bevoegd voor de “vorderingen inzake vergoeding van het nadeel vermeld [in] artikel 4.1.24 en artikel 4.1.25 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.”

De aldus gebruikte bewoordingen stroken niet helemaal met het voorwerp van de ontworpen artikelen 4.1.24 en 4.1.25 van het Energiedecreet (artikel 7 van het ontwerp). Enkel in artikel 4.1.24 wordt gewag gemaakt van de vergoeding voor een geleden nadeel. Artikel 4.1.25

50.543/3

heeft betrekking op het recht van de eigenaar of een andere houder van een zakelijk recht op omheinen, afbreken, verbouwen, herstellen of bouwen, en op de kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen van lijnen of leidingen door de netbeheerder.

De Raad van State suggereert dan ook om het ontworpen artikel 591, 24°, van het Gerechtelijk Wetboek te redigeren als volgt:

“24° van de vorderingen betreffende de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 4.1.24 en 4.1.25 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.”

Artikel 7

4. Het ontworpen artikel 4.1.23 van het Energiedecreet voorziet ten behoeve van de netbeheerders in de erkenning van een aantal wettelijke erfdienstbaarheden. Tegenover die erfdienstbaarheden staat uiteraard een overeenkomstige beperking van het eigendomsrecht. Op zich lijkt de ontworpen regeling een billijk evenwicht tussen de betrokken rechten en belangen in acht te nemen.

Op de regeling vervat in het ontworpen artikel 4.1.23, § 5, moet echter nader worden ingegaan.

4.1. Indien boomtakken afgehaakt moeten worden (ontworpen artikel 4.1.23, § 1, 3°), wortels ingekort moeten worden (ontworpen artikel 4.1.23, § 1, 4°), of bomen en beplantingen gerooid moeten worden (ontworpen artikel 4.1.23, § 2)², heeft de eigenaar, of desgevallend de pachter, de huurder of een andere houder van een zakelijk recht, de keuze om zelf - op eigen kracht of eigen kosten - de nodige stappen te zetten. Doet hij dat niet, dan kan de netbeheerder de werken uitvoeren, op kosten van de eigenaar. De netbeheerder kan ook onmiddellijk optreden, in geval van hoogdringendheid, maar dan moet hij wel zelf de kosten dragen (ontworpen artikel 4.1.23, § 5, eerste lid).

Gevraagd waarom de eigenaar of houder van een ander zakelijk recht in beginsel niet vergoed wordt voor de door hem uitgevoerde werken, of moet opdraaien voor de kosten die bij zijn stilzitten worden gemaakt, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

² Indien bomen of beplantingen moeten worden gerooid, voorziet het ontworpen artikel 4.1.24, § 2, wel in een eenmalige vergoeding voor die bomen of beplantingen en voor de eventuele minwaarde van het onroerend goed.

50.543/3

“Dit principe is grotendeels overgenomen uit artikel 14 van de wet van 10 maart 1925 en de hieraan gekoppelde uitvoeringspraktijk van de netbeheerders. Er wordt gekozen om de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht te laten instaan voor deze kosten omdat dergelijke maatregelen immers het betreden van een eigendom (erf, tuin, ...) inhouden en dan ook een grotere hinder en verstoring van het genot van het goed veroorzaken dan de erfdienstbaarheid uit artikel 4.1.23, § 1, 1° en 2°. Daarom moet de netbeheerder de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht eerst de kans geven om zelf de nodige maatregelen te nemen om de hinder te beperken. Pas als deze hieraan geen gevolg geeft, kan de netbeheerder zelf optreden. In dat geval worden de kosten verhaald op de stilzittende eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht.

Wanneer het om hoogdringendheid (wanneer de veiligheid imminent in het gedrang komt) gaat, is het op kosten van de netbeheerder omdat dit doorgaans zal betekenen dat de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht niet zelf de kans heeft gehad om in te korten, af te hakken of te rooien (wegens het imminente karakter van het voorval). Voor een dergelijke situatie werd het dan ook niet billijk geacht om de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht met deze kosten op te zadelen, aangezien hij niet in de mogelijkheid was om deze te vermijden of om ze door een goedkoper alternatief te laten uitvoeren.”

De gemachtigde heeft uiteraard gelijk als hij stelt dat de last overeenstemt met de al bestaande regeling uit 1925. Dat is echter op zich nog geen verantwoording van die aanpak, in het licht van de rechten van de betrokken eigenaars of houders van andere zakelijke rechten. Het vermijden dat de netwerkbeheerder het genot van de eigendom nodeloos verstoort door er werken te gaan uitvoeren die de eigenaar ook zelf kan en wil uitvoeren is een verdedigbare optie, maar die optie sluit helemaal niet uit dat die eigenaar voor die werken vergoed kan worden.

Op dit punt dienen de stellers van het ontwerp na te gaan of geen beter evenwicht gerealiseerd kan worden.

4.2. Zoals werd opgemerkt kan de netbeheerder volgens het ontworpen artikel 4.1.23, § 5, eerste lid, op kosten van de eigenaar wortels inkorten, boomtakken afhakken, of bomen en beplantingen rooien. Vereist is wel dat de eigenaar of een andere houder van een zakelijk recht een maand stilzit na het verzoek van de netbeheerder om die werken uit te voeren. Volgens het ontworpen artikel 4.1.23, § 5, tweede lid, mogen de werken pas een aanvang nemen ten vroegste twee maanden na de kennisgeving ervan aan de eigenaar en de andere houders van een zakelijk recht. Uit de combinatie van die twee bepalingen volgt dat als de eigenaar of een andere houder van een zakelijk recht niet binnen de maand gereageerd heeft, de netbeheerder een maand later op diens kosten werken mag uitvoeren. Die regeling laat de mogelijkheid open dat in de tussenliggende periode door de eigenaar of andere houder van een zakelijk recht alsnog werken

50.543/3

worden uitgevoerd, zodat de geplande interventie van de netbeheerder (of diens aangestelde) overbodig wordt. Het annuleren van de geplande werken kan echter kosten met zich brengen. De vraag rijst of het dan de eigenaar of andere houder van een zakelijk recht is die aan de netbeheerder de eventuele kosten ten gevolge van het annuleren van de werken moet vergoeden.

De gemachtigde heeft in dat verband verduidelijkt:

“Het is inderdaad mogelijk dat tussen het verstrijken van de aanmaning en de daadwerkelijke uitvoering van de werken door de netbeheerder, de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht alsnog zelf optreedt. Dat kan immers in de praktijk nooit worden vermeden, zelfs niet door de periodes korter te maken. In dat geval is het, ofschoon het ontwerp van decreet hierover niets expliciet bepaalt, in theorie mogelijk dat de netbeheerder de reeds gemaakte kosten - eventueel op grond van artikel 1382 BW - tracht te verhalen op de eigenaar/pachter/huurder/houder van een zakelijk recht. Het zal dan bij betwisting aan de vrederechter toekomen om hierover uitspraak te doen. Artikel 4 van het ontwerpdecreet maakt deze rechter immers bevoegd, ongeacht het bedrag, voor geschillen betreffende de erfdienstbaarheden vermeld in artikel 4.1.23.”

Aldus kan het vereiste evenwicht tussen de betrokken belangen inderdaad in acht worden genomen. Het zal dan wel de vrederechter zijn die daarvoor van geval tot geval zal moeten zorgen.

50.543/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer T. CORTHAUT, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

G. VERBERCKMOES

P. LEMMENS

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Wijzigingen aan de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Art. 2. In artikel 13, §1, 3, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, ingevoegd bij het decreet van 7 december 2007, wordt de zinsnede “decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet” telkens vervangen door de zinsnede “Energiedecreet van 8 mei 2009”.

Art. 3. In artikel 17, §2, van dezelfde wet, ingevoegd bij het decreet van 7 december 2007, wordt de zinsnede “decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet” vervangen door de zinsnede “Energiedecreet van 8 mei 2009”.

Hoofdstuk III. Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Art. 4. Aan artikel 591 van het Gerechtelijk Wetboek worden een punt 23° en een punt 24° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “23° van geschillen betreffende de erfdienstbaarheden, als vermeld in artikel 4.1.23 van het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- 24° van de vorderingen betreffende de aangelegenheden, vermeld bij artikel 4.1.24 en artikel 4.1.25 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.”.

Hoofdstuk IV. Wijzigingen aan het Energiedecreet van 8 mei 2009

Art. 5. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 83° wordt de zinsnede “artikel 94 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening” vervangen door de zinsnede “artikel 4.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009”;

2° er wordt een punt 126°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“126°/1 vergunningverlenend bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat de stedenbouwkundige vergunning aflevert;”;

3° aan punt 130° wordt de zinsnede “, vervangen door het Energiebesluit van 19 november 2010;” toegevoegd.

Art. 6. Aan titel IV, hoofdstuk 1, van hetzelfde decreet wordt een afdeling X toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling X. Prerogatieven van de netbeheerders”.

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt in afdeling X, toegevoegd bij artikel 6, een artikel 4.1.23 tot 4.1.26 toegevoegd, die luiden als volgt:

“Onderafdeling I. Erfdienstbaarheden ten voordele van de netbeheerder

Art. 4.1.23. §1. De netbeheerders hebben als erfdienstbaarheid het recht:

- 1° op blijvende wijze steunen, ankers en de bijhorende uitrustingen aan te brengen voor bovengrondse elektrische lijnen, aan de buitenzijde van de muren en gevels die uitgeven op de openbare weg;
- 2° elektrische lijnen boven de private eigendommen te laten doorgaan zonder vasthechting noch aanraking;
- 3° boomtakken af te hakken die te dicht bij de bovengrondse elektrische lijnen komen en die kortsluitingen of schade aan de lijn zouden kunnen veroorzaken;
- 4° wortels in te korten die te dicht bij ondergrondse elektrische lijnen of aardgasleidingen komen en die schade aan de lijn of leiding zouden kunnen veroorzaken.

§2. In afwijking van paragraaf 1, 3° en 4°, kan de netbeheerder ook overgaan tot het rooien van de aanwezige bomen en beplantingen, als om van veiligheidsredenen het recht, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 3° en 4°, niet volstaat.

§3. De Vlaamse Regering kan per geval bepalen dat het voor de netbeheerder van algemeen nut is om elektrische lijnen of aardgasleidingen aan te leggen boven of onder private onbebouwde gronden en onder welke voorwaarden dat dient te gebeuren.

De netbeheerder heeft in dat geval het recht de lijnen of leidingen aan te leggen boven of onder deze gronden, voor het toezicht daarop te zorgen en de noodzakelijke onderhouds- en herstellingswerken uit te voeren.

§4. De aangelegde kabels, lijnen, leidingen en de bijbehorende uitrustingen blijven eigendom van de netbeheerder. Hij is ertoe gemachtigd alle nodige instandhoudingswerken daarvoor uit te voeren.

§5. Behalve in hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, wordt het recht wortels in te korten of boomtakken af te hakken, vermeld in paragraaf 1, 3° en 4°, en het recht om te rooien, vermeld in paragraaf 2, afhankelijk gesteld van de expliciete weigering van de eigenaar of desgevallend de domeinbeheerder, pachter, huurder of een andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed om zelf binnen een redelijke termijn te kappen, in te korten of te rooien, of van het feit dat deze gedurende een maand het verzoek van de netbeheerder zonder gevolg heeft gelaten. In die gevallen kan de netbeheerder overgaan tot inkorten, afhakken of rooien op kosten van de eigenaar. Als de netbeheerder overgaat tot afhakken, inkorten of rooien wegens hoogdringendheid, gebeurt dat op kosten van de netbeheerder zelf.

Behalve in hoogdringende gevallen waarbij de veiligheid imminent in het gedrang komt, mogen de werken, vermeld in paragraaf 1 tot en met 3, door de netbeheerder pas worden aangevangen na de rechtstreekse voorafgaande kennisgeving met een aangetekende brief aan de belanghebbende eigenaars, huurders, pachters, domeinbeheerder en iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed. Die kennisgeving vindt minstens twee maanden voor de geplande start van de werken plaats.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de te volgen procedure bij de uitvoering van die rechten.

Art. 4.1.24. §1. De netbeheerder vergoedt bij minnelijke overeenkomst de eigenaars en de eventuele huurders, pachters of iedere andere houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed in de vorm van een vergoeding voor het nadeel dat mogelijk voortvloeit uit de toepassing van artikel 4.1.23, §1, 1°.

§2. Als de aanwezige bomen en beplantingen gerooid worden, als vermeld in artikel 4.1.23, §2, is de netbeheerder een eenmalige vergoeding verschuldigd aan de eigenaar als vergoeding voor de gerooide bomen en beplantingen en voor de eventuele minwaarde van het onroerend goed.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de procedure voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding.

§4. Als partijen niet tot een minnelijke overeenkomst komen, wordt het geschil voorgelegd aan de vrederechter.

Art. 4.1.25. De uitoefening door de netbeheerder van het recht, vermeld in artikel 4.1.23, kan de eigenaar, pachter, domeinbeheerder of de houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed niet hinderen in zijn recht van omheinen, afbreken, verbouwen, herstellen of bouwen.

Als de eigenaar, pachter, domeinbeheerder of houder van een zakelijk recht een dergelijk recht, als vermeld in het eerste lid, wil uitoefenen, dan dient de netbeheerder de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op de onbebouwde grond, wegnemen, verplaatsen of aanpassen, voor zover deze de uitvoering van de rechten, vermeld in het eerste lid, hinderen. De eigenaar, pachter, domeinbeheerder of de houder van een zakelijk recht op het bewuste onroerend goed bezorgt de betrokken netbeheerder dat verzoek minstens zes maanden voor de geplande start van de werken.

De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.

De betrokken netbeheerder kan die kosten terugvorderen van respectievelijk de eigenaar, pachter, domeinbeheerder of van de houder van een zakelijk recht als die nog niet gestart is met de werken binnen een termijn van drie jaar na het verzoek tot wegneming, verplaatsing of aanpassing.

Onderafdeling II. Onteigeningen door de netbeheerder

Art. 4.1.26. §1. Met uitzondering voor het gewestelijk openbaar domein kunnen netbeheerders, daartoe gemachtigd door de Vlaamse Regering, overeenkomstig de reglementering betreffende de onteigening ten algemenen nutte, in eigen naam en voor eigen rekening onroerende goederen onteigenen die voor de rechtstreekse verwezenlijking van hun doel nodig zijn.

De onteigeningen, vermeld in het eerste lid, zullen worden gevorderd met toepassing van de gemeenrechtelijke onteigeningsprocedure of van de rechtspleging in urgente omstandigheden.

§2. In afwijking van §1 kan de Vlaamse Regering aan de netbeheerder op het gewestelijk openbaar domein domeintoelatingen, vergunningen voor het privaat gebruik of domeinconcessies verlenen via het gelasten van de door haar of via decreet aangestelde domeinbeheerder.”.

Art. 8. Aan titel IV, hoofdstuk 1, van hetzelfde decreet wordt een afdeling XI toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling XI. Gebruik van het openbaar domein door de netbeheerder”.

Art. 9. In hetzelfde decreet wordt in afdeling XI toegevoegd bij artikel 4, een artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28 toegevoegd, die luiden als volgt:

“Art. 4.1.27. §1. De netbeheerder heeft het recht het openbaar domein te gebruiken voor de aanleg en het onderhoud van aardgasleidingen en elektrische lijnen boven of onder het openbaar domein en de bijbehorende uitrustingen, als hij over een voorafgaandelijke domeintoelating van de domeinbeheerder beschikt. Daarbij gelden de voorwaarden die de domeinbeheerder nuttig acht bij de verlening van de domeintoelating.

In afwijking van het eerste lid en onverminderd de bepalingen van artikel 4.1.28 hebben de netbeheerders, waarvan de gemeenten enerzijds geheel of gedeeltelijk en anderzijds rechtstreeks of onrechtstreeks aandeelhouder zijn, het recht om op het openbaar domein dat beheerd wordt door een van hun deelnemende gemeenten, distributienetten aan te leggen, te onderhouden en uit te baten.

§2. In afwijking van de procedure, vermeld in paragraaf 1, wordt, als voor de geplande werkzaamheden, vermeld in paragraaf 1, zowel een domeintoelating als een stedenbouwkundige vergunning nodig is, de aanvraag tot het verkrijgen van een domeintoelating samengevoegd met de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Beide aanvragen worden samen ingediend bij het vergunningverlenende bestuursorgaan.

Het vergunningverlenende bestuursorgaan verzoekt binnen tien dagen na de ontvangst van de aanvraag elke domeinbeheerder op het openbaar domein van wie het geplande traject loopt of de werkzaamheden gepland zijn om een domeintoelating, als vermeld in paragraaf 1, te verlenen of af te wijzen. De door het verzoek gevatte domeinbeheerders brengen hun beslissing ter kennis van het vergunningverlenende bestuursorgaan, rekening houdend met volgende regelingen:

- 1° indien de vergunningsaanvraag onderworpen is aan een openbaar onderzoek, voorzien in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wordt de beslissing ter kennis gebracht aan het vergunningverlenende bestuursorgaan binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na deze waarop het openbaar onderzoek werd afgesloten;
- 2° in alle andere gevallen, wordt de beslissing ter kennis gebracht binnen een termijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van het verzoek. Deze termijn kan door de domeinbeheerder eenmalig gemotiveerd worden verlengd met vijftien dagen.

Als de domeinbeheerder binnen de termijn, vermeld in het tweede lid, geen beslissing neemt, wordt de aanvraag tot het verkrijgen van de domeintoelating geacht te zijn toegestaan.

De beslissingen over het al dan niet verlenen van de domeintoelatingen en de stedenbouwkundige vergunning worden door het vergunningverlenende bestuursorgaan

ter kennis gebracht van de aanvrager met een aangetekende brief of enige andere vorm van beveiligde zending, vermeld in artikel 1.1.2, 3°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de na te leven voorwaarden, de dossiersamenstelling en de te volgen procedure.

Art. 4.1.28. De domeinbeheerder kan om redenen van algemeen belang op elk moment voorwaarden van de domeintoelating toevoegen of aanpassen of de netbeheerder verplichten de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op het openbaar domein weg te nemen, te verplaatsen of aan te passen. De betrokken netbeheerder geeft daar uitvoering aan binnen een redelijke termijn na de ontvangst van het verzoek daartoe.

De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.”.

Art. 10. In artikel 4.2.1, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 8 juli 2011, worden de woorden “die aan die netten zijn gekoppeld” opgeheven.

Art. 11. Aan artikel 4.5.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de aanleg van een directe lijn of directe leiding de eigen site overschrijdt en daardoor het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van de directe lijn of leiding pas worden aangevat als de toelating van de VREG, vermeld in het tweede lid, verworven is.”.

Art. 12. Aan artikel 4.6.1, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als door de aanleg van een gesloten distributienet het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van het gesloten distributienet pas worden aangevat als de toelating van de VREG, vermeld in het eerste lid, verworven is.”.

Art. 13. In artikel 4.6.6, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt tussen de woorden “zijn dagelijkse leiding” en de woorden “en de personeelsleden” het woord “beheerder” opgeheven.

Art. 14. Aan artikel 4.7.1, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als door de aanleg van een privé distributienet het openbaar domein moet worden doorkruist, zijn de procedure en de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.27 en artikel 4.1.28, van overeenkomstige toepassing. De procedure kan door de beheerder van het privé distributienet pas worden aangevat als de toelating van de distributienetbeheerder, vermeld in het tweede lid, verworven is.”.

Art. 15. In artikel 7.1.6, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “die langer dan 48 maanden voor de overdracht van de overeenstemmende groenestroomcertificaten is geproduceerd of” opgeheven.

Art. 16. In artikel 7.1.7, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “die langer dan 48 maanden voor de overdracht van de overeenstemmende warmtekrachtcertificaten is geproduceerd of” opgeheven.

Art. 17. In titel XV, hoofdstuk 3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt een artikel 15.3.5/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/3. De vergunningen of toelatingen die verleend zijn voor de inwerkingtreding van artikel 4.1.27 van dit decreet op grond van de wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening of de wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen verleende wegenisvergunningen of toelatingen worden gelijkgesteld met een domeintoelating die op grond van artikel 4.1.27 van dit decreet wordt verleend.”.

Hoofdstuk V. Wijziging aan het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG

Art. 18. Artikel 51 van het decreet van 8 juli 2011 houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn 2009/72/EG en de richtlijn 2009/73/EG wordt ingetrokken.

Hoofdstuk VI. Slotbepalingen

Art. 19. De wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt, wat betreft de gewestbevoegdheden, opgeheven.

Art. 20. De wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen, wordt wat betreft de gewestbevoegdheden voor aardgasdistributie, opgeheven.

Art. 21. Artikel 6 tot en met 9, artikel 11, artikel 12, artikel 14, artikel 17, artikel 19 en artikel 20 treden in werking op 1 juli 2012.

Brussel, 9 december 2011.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE